

ПРОТИВОРЕЧИЯ ВЪ ЖИВОТА.

Т. м.

Сега ще говоря върху противоречията въ живота, или противоречията въ живота на ученика. Знакътъ — У се взема като символъ на противоречието. Изобщо, всички ученици често се подаватъ на страхъ и съмнение, които, обикновено, заедно вървятъ. Задавали ли сте си въпроса, защо се страхувате? Отъ какво произтича страхътъ? Запримѣръ, давамъ ви да напишете известна тема или урокъ, и следъ това у васъ се явява страхъ, че не можете да изпълните тази работа. Отъ какво произтича този страхъ?

Страхътъ е едно негативно качество на низшия умъ, на низшия манасъ. Ако човѣкъ не притежава нищо, може ли да се страхува? Допуснете, че вие имате съзнание само, но нѣмате физическа форма, съ която да разполагате. Значи, вие се съзнавате само като човѣкъ; мислите, разсждавате, но нѣмате абсолютно никаква форма. Въ такъвъ случай, може ли да се роди страхътъ у васъ?

И тъй, страхътъ е едно последствие въ съзнанието, че човѣкъ може да изгуби това, което има, или може да не придобие онова, което иска. Когато въ съзнанието на човѣка се яви мисълта, че ще загуби това, което иска, тогава се заражда страхътъ. Запримѣръ, човѣкъ се страхува да не изгуби живота си. А когато мисли, че нѣма да спечели онова, което желае, тогава се явява съмнението. Сега, да се обясни психологически, защо, именно, трѣбва да се зароди съмнението въ душата на човѣка? Щомъ се яви страхътъ, волята ви е слаба; стра-

хътъ всѣкога показва слаба воля. Това е въ естеството на човѣка. Съмнението показва, че интелектътъ ви е слабъ. Напримѣръ, даватъ ви нѣкаква работа, и вие почвате да се съмнявате, дали ще можете да я свършите. Защо? — Зашото чувствувате, че интелектътъ ви не е въ състояние да извърши дадената работа. Обаче, когато вашиятъ умъ е свѣтълъ и способенъ, никакво съмнение не може да се зароди. Съмнението трѣбва да даде потикъ, не да се пази като писано яйце, но да подбужда, да усилва деятелността на ума. Какъ може да се усили умътъ? Ако вашиятъ умъ е слабъ, ще възприемете синитѣ вибрации на свѣтлината. Зелениятъ цвѣтъ пѣкъ въ природата е материалистически. Човѣкъ става материалистъ, когато борави повече съ зеления цвѣтъ. При това положение, той започва да мисли за къщи, за ниви, за пари, за богатство. Затова, именно, материалиститѣ обичатъ зеления цвѣтъ — той е любимиятъ имъ цвѣтъ. Въ зеления цвѣтъ е потопена цѣлата сегашна еволюция; той е преобладаващиятъ цвѣтъ.

Страхътъ се дължи на отсъствието на сила. Когато страхътъ се проявява силно въ нѣкого, добре е той да възприема портокаловия цвѣтъ, като срѣдство за балансиране на силитѣ; съ него той може да се лѣкува. Ако се страхувате вечеръ, денемъ гледайте да асимилирате портокаловитѣ лъчи отъ слънцето, и тогава страхътъ ще стане нормаленъ, ще се превърне на благоразумие. Напримѣръ, вие мислите, че не сте страхливи, имате вѣра, разсѣждате, философствувате, но стане ли земетресение, всѣкаква мисль изчезва, и веднага се намирате на улицата. Следъ като се видите на улицата, веднага ще почнете да мислите, какъ сте излѣзли. Значи, вие нѣмате присѣствие на духа, и волята не контролира ума ви. Запримѣръ, когато

се изгорите, вие не мислите. Било е време, когато страхът — чувство на предпазливостта, е било на място, а днесъ страхът е аномаленъ, превърнатъ е въ болезнено чувство. Вниманието, предпазливостта, благоразумието сж контрасти на страха. Вие трѣбва да знаете, че живѣете въ свѣтъ, дето има противоположни сили, които сж въ разрѣзъ съ еволюцията, съ пжтя, който следвате. Когато страхът е взелъ надмощие въ човѣка, тогава той проявява конвулсии, неправилни движения на ржцетѣ, на краката. При това положение, ще регулирате страха съ портокаловитѣ лжчи. Страхътъ увеличава негативнитѣ качества на човѣка. Напримѣръ, ако на нѣкой се е случила нѣкаква малка пакостъ, или неприятность, той ще я преувеличи най-малко десетъ пжти. Ако е претърпѣлъ нѣкакво страдание, той нѣма да го опише естествено, а ще го преувеличи значително.

Между съмнението и страха има известна аналогия. Напримѣръ, съмнението има свойство да преувеличава погрѣшкитѣ на човѣка. Отъ малкъ поводъ, човѣкъ може да прави голѣми заключения. Да допуснемъ, че сте чели нѣкой авторъ, който се съмнява въ бждещия животъ, въ Бога. Това показва, че умътъ му не е развитъ. Може да е ученъ, да има силенъ интелектъ, но умътъ му е слабъ. Подъ „умъ“ ние подразбираме всички способности, чувства, интелектъ и сили, които се съдържатъ въ него. Интелектътъ подразбира низшия умъ на човѣка, низшия манасъ, а разумътъ — висшия умъ, висшия манасъ. Следователно, има хора съ силно развитъ разумъ и слабъ интелектъ, а нѣкои — съ силенъ интелектъ и слабъ разумъ. Обаче, и двамата правятъ погрѣшки. Има философи съ отлични системи, но за природата сж толкова невежи, че малкитѣ деца знаятъ повече отъ тѣхъ.

Напримѣръ, единъ англичанинъ, знаменитъ проповѣдникъ, голѣмъ философъ, въ една своя речъ казалъ, че овцетѣ пиели вода, само когато сж болни. Какво показва това? — Че въ своята философска мисль, този проповѣдникъ се отдалечилъ отъ действителността, която го окръжавала. Този проповѣдникъ ималъ развитъ разумъ, а слабъ интелектъ. Въ сжщностъ, когато сж болни овцетѣ не пиятъ вода, а когато сж здрави — пиятъ.

Сега, много отъ съвременнитѣ хора, като този проповѣдникъ, казватъ, че Господъ не сжществува, т. е. че овцетѣ пиятъ вода, когато сж болни. Този човѣкъ е слабъ въ доказателствата си, защото иска да доказва сжществуването на Бога съ невѣрни факти, като този, че овцетѣ пиятъ вода, само когато сж болни. Богъ е сжщина, която не се доказва. Той е вѣнъ отъ всѣкакви доказателства. Богъ е сжщество извѣнъ времето и пространството, извѣнъ съзнанието, извѣнъ живота, извѣнъ всѣкаква интелигентностъ на хората и т. н. Богъ е извѣнъ времето и пространството, но сжщевременно съдържа въ себе си времето и пространството. Той е извѣнъ живота, но съдържа въ себе си живота. Той е извѣнъ съзнанието, но съдържа въ себе си съзнанието. Той е извѣнъ интелигентността, но съдържа въ себе си интелигентността. Какъ ще разберете това? Значи, Богъ, Безграничниятъ не може да се докаже. Затова, именно, всѣко нѣщо, което на физическия свѣтъ не може да се докаже, ражда съмнение въ умоветѣ на хората. Въ сжщностъ, реални сж само ония нѣща, които не могатъ да се доказватъ. Всички нѣща, които се доказватъ, сж сѣнки на реалността. Като казвамъ, че нѣкои нѣща не се доказватъ, това не значи, че не може да се мисли и разсждава за тѣхъ. Вие можете да мислите за тѣхъ, колкото искате, но не

можете да ги доказвате въ време и пространство. Следователно, когато съмнението проникне въ умоветъ ви, вие трѣбва да знаете, че сте близо до реалността.

За обяснение на тази мисъл, ще приведа следния примѣръ. Представете си, че вие нѣмате приятелъ въ живота си. При това положение, можете ли да се съмнявате въ него? Не можете, разбира се. Обаче, шомъ имате единъ приятелъ, има вече въ кого да се съмнявате. Шомъ приятелътъ ви съществува като реалность, вие вече можете да се съмнявате. Вие се съмнявате, напримѣръ, дали той ви обича, дали мисли като васъ и т. н. Значи, съмнението подразбира отрицателната страна на реалността. Същото може да се каже и за страха. Може ли да се страхува човѣкъ, ако нищо не вижда? Значи, човѣкъ може да се страхува само отъ това, което вижда. Или, той може да се страхува само отъ това, което не разбира, което не може да си обясни. Само необясненитѣ, таинственитѣ нѣща задаватъ страхъ на човѣка. Ако вечеръ, както спите, нѣкой ви изнесе на рѣце отъ стаята и ви остави нѣкъде срѣдъ природата, при съвсемъ непозната за васъ обстановка, дето не можете да опредѣлите нито изтокъ, нито западъ, нѣма ли да се уплашите? Ще се уплашите, разбира се, ще преживѣете даже панически страхъ. Вие не можете да си обясните, какъ е станало това, че сте срѣдъ природата. Знаете, че бѣхте въ стаята си, спите на леглото, а кой ви изнесълъ навънъ и защо направилъ това, нищо не знаете. Реалността, въ която се намирате сега, създава страхъ у васъ. И сега, за да се освободите отъ страха, трѣбва да започнете да мислите, какъ и по какъвъ начинъ е станало вашето премѣстване.

Щомъ намѣрите причината и си обясните това явление, страхътъ ще изчезне.

Представете си друго положение, което може да предизвика страхъ у васъ. Седите въ стаята си и размишлявате. Изведнѣжъ, презъ отворената врата на вашата стая пропѣлзва на земята мечка. Вие се утлашите и хуквате да бѣгате. Добре, че въ случая, имате и втора врата на стаята си, която веднага отваряте и излизате навънъ. Когато срещнете, разправяте, че мечка влѣзла въ стаята ви и безъ малко щѣла да ви нападне. Ако пъкъ нѣмахте втора врата на стаята си, вие щѣхте да се самозащитавате, т. е. да се сражавате съ мечката. Обаче, ако имате присѣствие на духа, вие щѣхте да започнете да размишлявате. Първо ще си кажете: Какъ е възможно, мечка да влѣзе въ стаята ми? Следъ това, ще се вгледате въ мечката и ще видите, че тя не е действителна мечка, а човѣкъ, облѣченъ съ меча кожа. Тогава ще видите, че това е вашиятъ приятелъ, който искалъ да се пошегува малко съ васъ.

И тъй, когато страхътъ проникне въ ума на човѣка, той бѣга презъ вратата на сърцето. Когато страхътъ проникне въ сърцето, той бѣга презъ вратата на ума. Значи, каквато опасностъ дойде върху човѣка, той винаги има една отворена врата, презъ която може да излѣзе навънъ, да се спаси. Когато страхътъ проникне въ сърцето на човѣка, той трѣбва да се запита, реално ли е всичко това, което вижда, чувствува и преживява? Който може да се самообладава, той спокойно може да седне на нѣкой камъкъ въ гората и покрай него да минаватъ най-свирели животни, тигри, лъвове, безъ да му причинятъ най-малката вреда. Тѣ ще минатъ-заминатъ покрай него, безъ да го докоснатъ. Ако е страхливъ, тѣ непременно ще го нападнатъ.

Предъ смѣлия, предъ безстрашния човѣкъ и най-свирепитѣ животни отстъпватъ. Тѣ чувствуватъ силата му и се страхуватъ отъ него. И действително, смѣлиятъ човѣкъ има силна воля, силна мисль; той може да се концентрира.

Сега, можете ли да кажете, какво мисли това куче, което мина покрай насъ? Както видѣхте, то се спрѣ, погледа ви малко и си замина. Разбра ли това куче, че вие сте ученици на окултна школа? То разбра, че сте се събрали за нѣкаква важна работа, но каква е тази работа, не знае. Ако бѣше се уплашило отъ васъ, кучето щѣше да лае, но вашата мисль му даде известень потикъ, и то продължи своя пжть. Кучето разбра, че мѣстото му не е тукъ. Наблюдателността е развита въ това куче, а сжщо така и низшия умъ, затова то не се спрѣ при насъ, а продължи по-нататкъ. То е наблюдавало своя господарь и извадило заключение, че както господарьтъ му често бива заегъ съ своя работа, така и ние, тукъ, имаме нѣкаква работа.

На физическия свѣтъ, страхътъ и съмнението се явяватъ естествено, а въ окултнитѣ школи ги предизвикватъ изкуствено. Така е било въ Индия, въ Египегъ и въ всички останали окултни школи. Напримѣръ, нѣкой ученикъ отива при единъ отъ учителитѣ на една окултна школа, но учителътъ не му говори нищо. Ученикътъ говори, учителътъ мълчи; ученикътъ се вижда въ чудо, не знае, какво да прави. Минаватъ день, два, три, учителътъ все мълчи. Ученикътъ започва да мисли, дали не е влѣзълъ преждевременно въ школата. Следъ това учителътъ го поставя на такъвъ изпитъ, отъ който ученикътъ преживява голѣмъ страхъ. Сега учителътъ наблюдава, дали умътъ и волята на ученика сж добре развити. Той следи, какъ ще се прояви ученикътъ, отъ което изучава неговитѣ по-

ложителни и отрицателни качества. Окултните ученици трѣбва да иматъ положителни качества. Ако иматъ нѣкакви отрицателни качества, тѣ не могатъ да бждатъ истински ученици. Който има негативни качества, той не може да бжде ученикъ.

И тъй, каквито мжчноти и да ви се случатъ въ живота, трѣбва да знаете, че тѣ сж строго математически опредѣлени и необходими за вашето развитие. Каквото да правите, вие не можете да ги избегнете. Ако въ една форма ги избегнете, тѣ ще дойдатъ въ втора, въ трета и т. н. Ако въ най-леката форма ги избегнете, тѣ ще дойдатъ въ по-тежка. Забелязано е, че това, отъ което човѣкъ най-много се страхува, на него, именно, налетява. И обратното е вѣрно: това, което човѣкъ най-много желае, и него ще постигне. Отъ гледището на Школата на Бѣлото Братство, страхътъ и съмнението въ човѣка минаватъ за негативни качества, които показватъ, че висшата любовъ не е проникнала въ неговото сърце. Страхътъ и съмнението показватъ още, че висшата мъдростъ не е проникнала въ човѣшкия умъ. За да се освободите отъ страха и съмнението, както и отъ други отрицателни чѣрти въ себе си, вие трѣбва да работите. Въ това отношение, окултната школа разполага съ редъ методи за работа на ученика върху себе си. Първото качество на ученика е способността му да работи. Той трѣбва да обича работата, всѣкога да е готовъ да работи. Единъ младежъ, свършилъ университетъ, отива при единъ отъ учителитѣ на една окултна школа и му казва, че иска да бжде неговъ ученикъ. Въ това време учителътъ копае лозето, и нищо не отговаря. Той го запитва по единъ, по другъ въпросъ, а не взима мотиката да покопае заедно съ учителя. Можете ли, при това положение, да бждете ученикъ? Не,

ученикътъ трѣбва да е работливъ и досѣтливъ. Той трѣбва да вземе една мотика и да започне да работи заедно съ учителя си. Така, той ще задава въпроси на учителя, а последниятъ ще отговаря. Разговорътъ помежду имъ ще се заведе много естествено. Тѣ ще работятъ и ще се разговарятъ. Ученикътъ, обаче, иска учителятъ да напусне работата си и да разговаря съ него. Учителятъ нѣма да спре работата си. Въ случая, ученикътъ трѣбва да се нагоди споредъ учителя си.

Съвременнитѣ хора се съмняватъ въ Бога, защото тѣ искатъ Той да спре работата си и да ги запита, какви сж страданията имъ, какво е материалното имъ положение. Съ една дума, тѣ искатъ Богъ да имъ обърне внимание, като на деца. Тукъ е тѣхната погрѣшка. Тѣ трѣбва да знаятъ, че Богъ никога не напуска работата си. Той може да увеличи и съкрати времето и пространството, да даде възможность на човѣка да учи, да работи, да се развива, но да спре работата си, това Той никога нѣма да направи. Когато бесятъ нѣкого, времето се съкращава. Тогава днитѣ текатъ бързо. Когато нѣкой дължи нѣкому, времето пакъ тече бързо. И при единия, и при другия случай желателно е времето да се продължи. Въ това отношение, съвременнитѣ хора нѣматъ строго опредѣленъ критерий или точна мѣрка, по която да познаватъ, кое е истинското време, т. е. да опредѣлятъ продължителността на времето.

Сега, като се говори за продължителность на времето, това е въпросъ, който се отнася до съзнанието. Ако се движите съ бързината на обикновенъ тренъ, вие ще стигнете до слънцето въ продължение на 250 години. Обаче, ако се движите съ бързината на свѣтлината, ще стигнете до слънцето за осемъ минути. Значи, вашето съзнание може да

се движи съ бързината на обикновенъ тренъ, може да се движи съ бързината на свѣтлината, а може да се движи и още по бързо. Следователно, времето и пространството зависятъ отъ съзнанието. Съзнанието е извънъ времето и пространството, извънъ противоречията, извънъ страха и съмнението. Пространството произвежда страхъ, а времето — съмнение. Когато паднешъ въ нѣкой кладенецъ, страхътъ дохожда; когато наближи падежа за изплащане на нѣкоя полица, съмнението дохожда. Като видите, че при васъ дохожда онзи, на когото дължите, вие казвате: Дали не е сбъркаль, дали не е прибързаль съ донасянето на полицата? Когато два дисхармонични предмета се съпоставятъ едновременно въ времето, тѣ произвеждатъ въ ума на човѣка съмнение. Когато тия два предмета се раздѣлятъ въ пространството, тѣ произвеждатъ въ човѣка страхъ. Напримеръ, ако кажете една обидна дума на вашия приятель, въ този моментъ вие изпитвате страхъ, че можете да го загубите. Страхътъ показва, че вие сте въ пространството и се безпокоите, че връзкитѣ между васъ и приятеля ви могатъ да се скжсатъ.

Сега, ще ви задамъ нѣколко въпроса: да обичате ли е по-добре, или да ви обичатъ? (— Да обичаме). Да давате ли е по-добре, или да взимате? (— Да даваме). Какво ще стане тогава, ако всички обичате, или ако всички давате? Ще се отблъснете. Да обичашъ е едно нѣщо, да те обичатъ е друго нѣщо; това сж две съвършено различни състояния на душата, които произличатъ отъ два различни процеса въ Битието. Да обичашъ, това е процесъ на любовта, при който развивашъ силата си; да те обичатъ, това е процесъ на мъдростта, при който развивашъ знанието си. Има ли

нѣкакво противоречие въ това? Значи, когато Богъ работи върху душата ви съ Любовта си, вие искате да обичате; когато Богъ работи върху душата ви съ своята Мждростъ, вие искате да бждете обичани. За да бждете обичани, вие трѣбва да създадете условия. Безъ тѣзи условия, никой не може да ви обича. Напримѣръ, въ тъмна стая при затворени кепенци на прозорцитѣ, вие искате външната свѣтлина да проникне въ очитѣ ви, да ви зарадва. Възможно ли е при тѣзи условия свѣтлината да проникне въ очитѣ ви? Вие трѣбва да отворите кепенцитѣ на прозорцитѣ, после и самитѣ прозорци, и тогава само свѣтлината ще проникне въ стаята, ще влѣзе въ очитѣ ви и ще ви обикне. При това положение, и вие ще се радвате на свѣтлината.

И тъй, да обичашъ, това значи да се свържешъ съ първия принципъ — съ Божията Любовь. Да те обичатъ, значи, да се свържешъ съ втория принципъ — съ Божията Мждростъ. И наистина, следъ като човѣкъ обича день, два, три, месеци, година, две и повече, той дохожда най-после въ пасивно състояние и пожелава да бжде обичанъ. По този начинъ става смѣна въ процеситѣ, при които колелото на живста се е завъртѣло въ обратна посока. При тази смѣна на процеситѣ, става смѣна и въ ролята на човѣшкитѣ тѣла: въ първо време деятелността е била съсрѣдоточена въ астралното тѣло на човѣка, или въ неговия сърдеченъ свѣтъ; после, при смѣна на процеситѣ, деятелността е преминала въ менталното тѣло на човѣка, т. е. въ неговия умственъ свѣтъ. Ако и въ този свѣтъ деятелността се прекрати, човѣкъ слиза да работи на физическия свѣтъ. Следователно, когато деятелността на човѣка на физическия свѣтъ се прекрати, тя минава въ менталния свѣтъ. Когато и въ менталния свѣтъ се прекрати,

тя минава въ астралния свѣтъ. После пакъ запсчза отново. Това показва, че въ цѣлокупния животъ на човѣка става постоянно кржгообразно движение. Това показва, че човѣкъ не може за винаги да остане на една и сжша точка въ своя животъ. Това значи да бжде въ вѣченъ застои, а то е невъзможно.

Човѣкъ не може постоянно да обича, нито постоянно да бжде обичанъ. Ако тѣзи процеси въ него сж продължителни, той ще изпадне въ индиферентностъ. Сжщо така човѣкъ не може постоянно да мисли, или постоянно да чувствува. Щомъ изпаднете въ едно отъ тѣзи положения, вие съзнателно ще потърсите нѣкаква работа, да смѣните състоянието си. Напримѣръ, ако до това време вие сте обичали, ще потърсите книгитѣ на нѣкой авторъ и ще ги четете. Като четете книгитѣ му, той ви обича. Ако пъкъ вие четете вашитѣ съчинения предъ нѣкого, вие го обичате. Колкото е силно да обичашъ, толкова е силно да те обичатъ. Защо? Защото душата, която очаква да бжде обичана, създава импулсъ на другата душа, която, въ това време, обича. Да обичашъ и да те обичатъ, съставятъ два полюса на живота. Който обича, той създава субективния свѣтъ на живота; когото обичатъ, той създава обективния свѣтъ на живота. Затова, който обича, той иска да види своя образъ въ онзи, когото обича. Вие обичате огледалото, защото образътъ ви се отразява въ него. Вие носите огледалото въ джоба си, и ако по нѣкакъвъ начинъ го счупите или изгубите, съжालявате, защото не можете вече да имате ясна представа за своя образъ. Въ огледалото вие виждате образа си по-добре, отколкото, ако мислено си го представяте. Следователно, онзи, когото обичате, всѣкога дава изразъ на вашата обичъ. Затова, именно,

вие го обичате. Ако огледалото ви е малко зацапано, вие не го обичате, защото не дава чисто отражение на вашия образъ. Вие обичате само онзи, който може да ви вдъхнови, да ви импулсира, да ви даде потикъ къмъ нѣщо. Казано е въ Писанието: „Да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичкото си сърце“. Това значи: Да отразишъ Божественото въ себе си. И когато Божественото се види отразено въ човѣшката душа, Богъ се весели, защото знае, че този човѣкъ е работилъ. Когато Богъ се весели, човѣкъ се радва. Когато човѣкъ загуби радостта си, това показва, че Богъ е недоволенъ отъ него. Тѣй щото, човѣкъ не трѣбва да мисли, че любовта, която проявява, е негова. Човѣкъ е само проводникъ на Божествената любовъ и интелигентность. Че е така, всички писатели, поети, учени сж забелязали това. Понѣкога тѣ пишатъ вдъхновено, красиво, идейно, а понѣкога нищо не могатъ да напишатъ. Тогава тѣ се чувствуватъ бедни, като че нищо не знаятъ, нищо не разбиратъ. Ако интелигентността, ако възвишената мисль е тѣхно присжще качество, тѣ би трѣбвало всѣкога да разполагатъ съ нея. Въ сжщность не е така. Тѣ раждатъ, творятъ, само когато нѣкой имъ донесе нѣщо. Значи, когато нѣкой напълни кошницата имъ съ череши, тѣ я разнасятъ натукъ-натамъ, раздаватъ отъ нея и пишатъ. При сегашнитѣ условия, невидимиятъ свѣтъ изразява любовта въ видъ на интелигентность. Хората сж изразители на тази интелигентность. Това ни най-малко не подразбира, че човѣкъ е автоматъ. Той трѣбва да съзнава, че е носителъ на тази интелигентность. Като съзнава това, човѣкъ трѣбва да се радва, че е получилъ нѣщо отъ Божествения свѣтъ, което разумно трѣбва да използува.

Сега, за следната срѣда, всѣки за себе си да отговори на въпроситѣ, защо трѣбва да обича, и защо трѣбва да го обичатъ. За мене не е важно, дали ще отговорите правилно на въпроситѣ, но да мислите върху тѣхъ; за мене е важно, какво ще придобиете, следъ като сте размишлявали известно време. Тази тема е важна, и вие трѣбва да мислите върху нея. Силата на човѣка седи въ неговата мисълъ. Щомъ мислите, вие все ще придобиете нѣщо, което, ако не днесъ, следъ година, две или повече, ще се изяви навѣнъ. Колкото правиленъ отговоръ да дадете на темата, вие още не можете да бждете на правия пжтъ. Не е достатъчно човѣкъ само да напише нѣщо върно за любовта. Той трѣбва да я преживява. Следователно, който пише за любовта, той непременно трѣбва да люби и да чувствува, че го любятъ. Това показва, че е мжчно да се пише върху сжщността на нѣщата. Като давамъ тази тема, обръщамъ вниманието ви на това, че вие ще пишете върху нѣща, които не знаете. Защо? Защото досега вие нито сте обичали, нито сте били обичани. Това, което наричате обичъ, е сѣнка на обичъта. Следователно, нито вашата обичъ, нито тази на ближнитѣ ви, може да се нарече реалность.

Казвате: Възможно ли е нашата обичъ да е сѣнка на любовта? — Това може да се провѣри. Ако ви подложатъ на изпитъ, да видите, каква е любовта ви, вие веднага ще пропаднете. Вие имате любовъ, но не такава, за която ви говоря. Въ Божията Любовъ, за която ви говоря, нѣма никакво поляризиране. Достатъчно е за единъ моментъ само любовта да проникне въ душата на човѣка, за да придобие той просвѣтление на ума си и да дойде въ хармония съ сжществата на цѣлата земя, съ цѣлия козмосъ. Това може да из-

пита всѣки, който люби и когото любяты. Това значи да проникнете въ вътрешния смисълъ на любовта. Хиляди години наредъ ще изучавате любовта, докато разберете, какво въ сжщностъ тя представя. Редъ сжесщтвувания трѣбва да минете, за да разберете отчасти поне реалността на нѣщата. Ако още днесъ любовта посети нѣкой човѣкъ, той нѣма да издържи на нейния токъ: ще изгуби съзнание, ще падне на земята; дишането и пулсътъ му ще престанатъ; за него не остава нищо друго, освенъ да желае да се върне въ първото си положение. Нервната система, както и цѣлиятъ организъмъ на съвременния човѣкъ, не сж достатъчно калени, за да издържатъ на силнитѣ вибрации, на силнитѣ токове на любовта. Ето защо окултната наука препоръчва на ученицитѣ редъ методи и упражнения за каляване на ума, сърцето и волята имъ, съ цель, силитѣ на тѣхния организъмъ да се нагласятъ съобразно природнитѣ сили и течения.

Сега, като казвамъ, че вашата любовъ е сѣнка на реалната любовъ, съ това искамъ да кажа, че вие не сте преживѣли още тази любовъ, нѣмате опитностъ за нея и не я познавате. Ако накарате нѣкой младъ момъкъ да опише своята любовъ, той ще каже: Азъ говорихъ за моята любовъ, но тя не ме разбра. Момата пъкъ ще каже: Азъ го обичахъ, а той ми изневѣри. — Човѣкъ може да изневѣрва и безъ да е билъ обичанъ. Когато обичате нѣкого, тогава, именно, възможността за изневѣрване е най-малка. Невъзможно е да ви изневѣри онзи, когото обичате. Никжде въ живота това не се случавя. Ако има изключения, тѣ сж вѣнъ отъ Божията Любовъ, вѣнъ отъ Божията Мждростъ. Въ Божията Любовъ и Мждростъ абсолютно нѣма условия за изневѣрване. Щомъ се го-

вори за изневѣряване, трѣбва да подразбираме човѣшката любовъ, т. е. любовта на хората на земята. Дето има изневѣряване, тамъ не може да става въпросъ за любовъ. Тѣй щото, едно трѣбва да знаете: щомъ се съмнявате, интелигентността отсѣтствува отъ ума ви; щомъ се страхувате, любовта отсѣтствува отъ сърцето ви. Съ това въпросътъ се изчерпва. Туй всички трѣбва да знаете, като ученици на окултна школа. Ако не се ръководите отъ тѣзи максими въ живота, ще изучавате само сѣнкитѣ на реалността и, въ края на краищата, ще дойдете до обезсърчение и разочарование и ще кажете: Всичко било празна работа! За да не дойдете до това положение, сами поставете своята обичъ на изпитъ, да видите, до колко можете да издържате.

Ще ви дамъ сега две правила, които всѣкога трѣбва да имате предъ видъ: Ако искашъ да обичашъ, не трѣбва да се страхувашъ. Ако искашъ да те обичатъ, не трѣбва да се съмнявашъ. Приложете тѣзи правила въ живота си, да видите, до колко сж вѣрни. Когато сте свободни, мислете върху тѣзи правила. Когато наблюдавате проявитѣ на хората въ живота, или четете нѣкаква философска книга, или изучавате произведенията на нѣкои писатели и поети, поставете всички тѣхни мисли на вашитѣ сита, и каквото остане на тѣхъ, него задръжете. То е най-ценното, което може да ви ползува. Всичко, което падне долу, не е за васъ. Разчитайте на ситото на вашето сърце и на ситото на вашия умъ и не се страхувайте! Знаете ли, какъ да сѣте? Всички сте сѣли брашно презъ сито, знаете това изкуство. Обаче, има нѣща, които не минаватъ презъ вашитѣ сита, а не сж полезни за васъ. Какво ще направите тогава? Ще се наведете, ще ги хванете съ волята си, като съ щичци,

и ще ги турите настрана. Значи, чрезъ мисълта, чрезъ чувствата и чрезъ волята си, човѣкъ може да пресѣва полезнитѣ отъ безполезнитѣ нѣща въ своя животъ.

Разбрахте ли всичко, което ви говорихъ тази вечеръ? (— Разбрахме една десета часть отъ всичко говорено). — Дръжте се тогава за тази една десета. Тя представя вашата единица мѣрка, съ която трѣбва да си служите. Наистина, човѣкъ представя една десета отъ Божествената Истина. Тѣй щото, подъ дробьта една десета, разбирамъ онази мѣрка, съ която всѣки човѣкъ, споредъ степенъта на своето умсвѣтено развитие, мѣри нѣщата. Сега, задачата на всички хора, на цѣлото човѣчество е да докажатъ, че тѣ съставятъ една десета часть отъ цѣлата единица.

Т. м.

*

13. Лекция отъ Учителя, държана на
24 май, 1922 г., 5 ч. сл. об. Витоша.

ВРЪЗКИ НА ЗНАНИЕТО.

Размишление.

Четоха се работитѣ върху темата: „Защо трѣбва да обичаме, и защо трѣбва да ни сбичатъ“?

Вие сте развили темата добре, но по форма само, а не по съдържание и смисълъ. Опитали ли сте това, което сте писали? Начинътъ, по който сте разсждавали при написване на темата, е инволюционенъ. За да се освободите отъ този начинъ, вие трѣбва да спрете вниманието си върху природата, и оттамъ да извадите отговоръ на зададенитѣ въпроси. Споредъ вашитѣ разсждения, вие казвате: Който люби, той дава. Питамъ: който яде, дава ли нищо? Не само че нищо не дава, но тси взима отгоре. Отговорете тсгава на въпроса, защо трѣбва да яде човѣкъ?

Значи, който люби, той всичко дава. Когато любятъ, той всичко взима. При това, който люби нѣкого, той сжщевременно го обсебва. Ако господарътъ люби слугата си, той го обсебва и не му дава възможность да се прояви. Когато обичате коня си, вие не му давате свобода. Тогава, какво дава обичътъ? Нищо не дава. Както виждате, основата на вашитѣ разсждения не е права. Приложете тия разсждения въ практическия животъ, да видите тѣхнитѣ резултати. Щомъ речете да ги приложите въ живота си, ще се натъкнете на редъ противоречия. Споредъ васъ, когото обичатъ, той само взима; който обича пъкъ, той всичко дава.

За изяснение на въпроситѣ за обичътъ, за любовта, ще приведа следния примѣръ. Когато младъ човѣкъ взѣзе въ кръчма, кръчмарътъ вед-

чага го обиква. Какъ изразява любовта си? Като му дава вино да пие. Кръчмарьгъ налива една следъ друга чашитѣ, а младиятъ момъкъ пие, постоянно взима. Младиятъ човѣкъ се пълни, но и кръчмарьтъ се пълни, съ една разлика само: отъ това, което пияницата взима, нищо не остава за него; каквото кръчмарьтъ взима отъ пияницата, всичко задържа. Той взима отъ пияницата пари, ниви, къщи — всичкото му материално и здравословно положение. Следователно, любовта, за която хората говорятъ, е любовъ между кръчмаря и пияницата. Идеална любовъ ли е тази? Тази любовъ не е идеална, но въпрѣки това, хората казватъ, че въ любовта има нѣщо Божествено. Въ коя любовъ има Божествени прояви? Ако сега ви поставятъ на изпитъ, нито единъ отъ васъ нѣма да издържи въ любовта си. Значи, едно говорите, друго вършите. Истина ли е тогава това, което пишете? Нѣкой пише, че любовта изисква жертва. — Знаете ли, какво нѣщо е жертва? Преди всичко, жертвата трѣбва да се прави доброволно, а не съ насилие. Вие жертвували ли сте доброволно? Сега, както видѣхте, направихме малкъ разборъ на темата, която писахте за днесъ.

Питамъ: защо трѣбва да обичате, и защо трѣбва да ви обичатъ? Имате ли нужда отъ това? Нито едното ви е нужно, нито другото. Любовта е вѣнъ отъ всѣкакъвъ законъ. Следователно, ако е нужно да обичате, това показва, че нѣкакъвъ законъ ви заставя да правите това. Дето има законъ, тамъ има ограничаване. Какъ ще си обясните това противоречие? Ако нѣкаква вѣншна необходимостъ, ако нѣкакъвъ законъ ви заставя да любите, това вече не е любовъ. После, следъ като сте обичали, какво сте придобили, или какво сте изгубили? Каква е вашата опитностъ въ това

отношение? Като задавамъ тия въпроси, искамъ да ви застава да мислите правилно, здраво, за да се домогнете до реалността. Съ това, азъ ни най-малко не отричамъ нѣщата, но казвамъ, че вие поддържате стари идеи. Напримѣръ, да обичате и да ви обичатъ, това сж стари идеи — идеи на мъже и жени. Мжжетѣ искатъ да обичатъ, а женитѣ — да ги обичатъ. Тѣзи идеи сжществуватъ отъ паметивѣка още, и съвременнитѣ хора ги взиматъ, боядисватъ ги отвънъ съ разни бои и краски, накичватъ ги съ разноцвѣтни манисти и свѣтли, лъскави камъчета, докато заприличатъ на селска красавица. По този начинъ тѣ ги представятъ за нѣщо ново. Ако не сте съгласни съ това, покажете ми двама души, които, като сж живѣли по тази любовъ, да сж завършили живота си идеално. Какъ сж завършили отношенията си двама приятели, които сж живѣли споредъ тази любовъ? Ако проследите цѣлата история на човѣшкото развитие, нѣма да срещнете двама души, които, като сж живѣли споредъ тази любовъ, да сж свършили живота си добре.

Като говоря по този начинъ, не искамъ да кажа, че вашитѣ разсждения не сж прави. Прави сж тѣ, но отъ ваше гледище; отъ гледището на окултната наука не сж прави. Дойдете ли до любовта, тамъ никакви разисквания не се приематъ.

Любовта изключва всички питания.

Любовта изключва всички противоречия.

Любовта изключва всички насилия.

Любовта изключва всички ограничения.

Сега, като знаете тия положения, какъ ще опредѣлите любовта? На вашата любовъ липсва единъ новъ елементъ, който вие сами трѣбва да намѣрите. Можете ли да намѣрите, кой елементъ липсва на вашата любовъ?

Сега ще ви задамъ въпроса: защо гледате и защо ви гледатъ? И който гледа, и когото гледатъ, вършатъ единъ и сжщъ процесъ. Единиятъ пита: Защо ме гледашъ? Другиятъ отговаря: Ти не ме ли гледашъ? Значи, и двамата се гледатъ въ едно и сжщо време. Има ли нѣкаква разлика въ тѣзи два процеса? Разликата е много малка, едва уловима. За да се схване разликата, ще приведа следния примѣръ: два лагера неприятелски войски се биятъ. Едната страна напада. Споредъ васъ, тя проявява активна любовъ. Другата страна се защищава — тя проявява пасивна любовъ. И онѣзи, които нападатъ, както и другитѣ, които се защищаватъ, действуватъ по единъ начинъ. И еднитѣ, и другитѣ си служатъ съ картеченъ огънь. Разликата се заключава само въ това, че еднитѣ се движатъ, а другитѣ седятъ на едно мѣсто. Еднитѣ мѣстятъ позициитѣ си, а другитѣ се държатъ за позициитѣ си. Иначе, сжществена разлика нѣма. Такава е разликата и между дветѣ положения, които по-рано разгледахме—да обичашъ и да те обичатъ. Като разглеждате любовта идейно, вие трѣбва да се спрете върху най-малката любовъ. Най-малката любовъ е граничната. Щомъ става въпросъ, защо трѣбва да ни любятъ, и защо трѣбва да любиме, това е граничната любовъ, т. е. любовъ съ граници. Вие смѣсвате граничната съ безграничната любовъ, а тѣ се коренно различаватъ. Когато нѣмате пари, вие отивате при банкера, искате отъ него заемъ. Въ случая, банкерътъ дава, а вие взимате. Банкерътъ е пасивната страна, а вие, които идвате отвѣнъ — активната. Еие атакувате неприятеля си, а той — или дава нѣщо, или отблъсва. Този примѣръ обяснява степенъта и характера на вашитѣ чувства.

Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да анализирате чувствата си, да знаете, съ какъв материал разполагате, а оттамъ, да предвиждате, какви резултати ще имате. Докато не схваща тѣзи нѣща, човѣкъ ще изпада въ смѣшни положения. Ще го срещне нѣкой и ще го пита: Защо не ме гледашъ? Какъ ще ви гледа този човѣкъ, ако е слѣпъ? Ами, ако и вие сте слѣпи, какъ ще се гледате? Преди всичко, човѣкъ трѣбва да се запита, има ли любовъ въ себе си и неизмѣнна ли е неговата любовъ? Не е достатъчно само да се говори за любовта, но тя трѣбва да се прилага въ живота. Ако е само да се говори, и слѣпиятъ говори за свѣтлината, безъ да я разбира. И той има нѣкакво понятие за свѣтлината, но то още не е абсолютното понятие. Така и вие имате нѣщо подобно на любовъ, но това не е истинската любовъ. Затова, именно, хората често си задаватъ въпроса, защо трѣбва да обичатъ.

Нѣкой казва, че по-добре е да бжде обичанъ, отколкото той да обича. Намѣрили ли сте, обаче, човѣкъ, който да ви е обичалъ, както трѣбва? Казвате, че душата расте и се развива, когато ви обичатъ. — Провѣрили ли сте това нѣщо? — Нѣкои видни писатели подържатъ тази мисль. — Тѣ провѣрили ли сж тази истина? Азъ не отричамъ този фактъ, но искамъ да обърна вниманието ви къмъ Онзи, Който, наистина, обича. Вие чувствувате ли опредѣлено, конкретно, че нѣкой ви обича? Ще кажете, че еди-къя си приятелка или приятел ви обичатъ. Колко време трае тази любовъ? Тя трае само единъ моментъ. Това не е още любовъ, това е само моментна проява на любовта. Че нѣкой ви подарилъ нѣщо, или ви далъ единъ обѣдъ, това е временна проява на любовта. Следователно, когато казвате, че отъ любовта на нѣкого ду-

шата ви расте, вие се самоизлѣгвате. Въ моитѣ очи, това растене е външна полировка, временно дресиране. Като ви поставятъ на изпитъ, тази полировка ще изчезне. Когато любовта влѣзе въ човѣка, тя създава въ него ретъ алхимически процеси, подъ влиянието на които цѣлото му сщество, цѣлото му битие се измѣня. Това може да стане моментално, може да стане и постепенно — отъ човѣка зависи. Подъ влиянието на любовта, възгледигѣ въ човѣка се оформяватъ, претърпяватъ промѣна, каквато претърпява вжглена, докато се превърне въ диамантъ. Мислете върху любовта като сила, като принципъ, за да дойдете до положителното знание.

Вие сега сте въ права посока; но методигѣ, съ които си служите, сж стари, затова не могатъ да ви помогнатъ. Напримѣръ, мжжъ и жена се обичатъ, разговарятъ се, четатъ Евангелието заедно — добре върви всичко. Следъ това мжжътъ казва: Жена, искамъ хубаво да ми наготвишь! — Добре, ще ти наготвя, но ти какво ще ми купишь? Тѣ говорятъ за любовта, а жиждатъ по старъ начинъ. После ще казватъ, че тѣй било опредѣлено отъ Бога. Сами сж недоволни отъ живота си, а го приписватъ на Бога. Това не е обичъ, това е оглеждане въ огледало. Нѣкой обича нѣкого, защото се оглежда въ него, като въ огледало. Въ сщность, той обича себе си въ огледалото. По този начинъ той пакости и на себе си, понеже се заблуждава. Който обича себе си, той обича и другигѣ. Черната ложка е създала редъ теории и разсждения за любовта, съ които е разбъркала умоветѣ на всички хора — учени, философи, писатели, вследствие на което тѣ все повече и повече загазватъ въ тази забъркана каша. И въ Писанието е казано: „Цѣлиятъ свѣтъ лежи

въ лукаваго.“ Когато развива нѣкаква тема, ученикътъ трѣбва да се вдѣлбочи въ себе си, да види, отъ своитѣ опитности и преживявания, какво е написано тамъ, и това знание да изнесе. Рече ли да пише, кой какво казалъ по дадения въпросъ, той ще се отдалечи отъ истината.

Въ друга лекция азъ ще говоря за проява на любовта по форма, а не по принципъ. Засега вие се нуждаете отъ формитѣ на нѣщата, тѣхъ трѣбва да разбирате. Любовта може да се прояви въ съответна за нея форма. Значи, формитѣ трѣбва да се намѣрятъ, а въ това се заключаватъ голѣмитѣ мъчнотии. Любовта е посещавала всѣкиго, но за кратко время само. Нѣкой се вдѣхнови, изпита приятно чувство и разположение и казва: Ще раздамъ всичкото си имане. Азъ искамъ да служа на Бога. Следъ два-три часа разположението изчезва, той започва да уляга въ себе си и казва: Не му е дошло още времето. Не трѣбва да бързамъ. Следъ петъ-шестъ месеца пакъ се вдѣхнови, пакъ е готовъ да раздава имането си. Току изведнѣжъ се сепне, стресне се, отложи. И като отворите книгата на този животъ, виждате, че цѣлата е изписана съ взети, но неизпълнени решения. Такава е любовта на повечето хора. Това не значи, че тѣ нѣматъ любовъ. Всички хора иматъ любовъ, но тѣхната любовъ още не е приложена. Това, което сега говоря, се отнася до васъ, като ученици. Докато не създадете въ себе си нови форми за проява на любовта, нищо не трѣбва да говорите на външнитѣ хора. Ако говорите, безъ да сте придобили тия форми, вие сами ще се натъкнете на по-голѣми трудности и противоречия. Всичко, което говорихъ по въпроситѣ, защо трѣбва да любите, и защо трѣбва да ви любягъ, не изчерпва въпроса за любовта. Това бѣха само разсжжде-

ния, които ще събудят мисълта ви. Обаче, всъщност самъ трѣбва да разреши въпросъ за любовта.

Сега ще ви представя единъ образъ за разсуждение. Имате една тенджерата съ капакъ, който ѝ прилѣга добре. По едно време вие забутате тенджерата нѣкъде, и кой какъ мине подритва я. Сжщо така захвърляте и капака на тенджерата. Въ това положение, тенджерата остава отворена. Допуснете, че тенджерата е жената, а капакътъ — мъжътъ. Какво трѣбва да правятъ мъжътъ и жената? Тенджерата трѣбва да намѣри своя капакъ. Кой кого трѣбва да люби: тенджерата капака, или капакътъ тенджерата? Азъ ви давамъ тия примѣри само за разсуждение въ класъ, безъ да засѣгамъ чувствата ви. Това сж теоретически въпроси, а вашитѣ чувства оставямъ настрана. Ако вашата тенджерата е отворена, безъ капакъ, трѣбва да намѣрите капака ѝ и да го турите на мѣсто. Това значи: ако чувствата ви сж открити, има опасностъ да се опрашатъ, да се накърнятъ отъ нѣкого. За да не става това, намѣрете капака на вашитѣ чувства, т. е. ония мисли, които могатъ да имъ прилегнатъ добре. Тогава и капакътъ ще бжде здравъ, и тенджерата цѣла, неповредена. Това е методъ, чрезъ който можете правилно да регулирате чувствата си.

Разбрахте ли тази мисълъ? Ако не сте я разбрали, по-добре. Защо? Защото често разбранитѣ нѣща се изопачаватъ. Споредъ окултната наука, разбранитѣ нѣща сж неразбрани, а неразбранитѣ сж разбрани. Когато мислите, че сѣт разбрали нѣщо, вие не сте го разбрали; когато мислите, че не сте го разбрали, тогава сте го разбрали. Любовта е метафизическо нѣщо, тя не може лесно да се разбере. Ще кажете: Като не можемъ да разберемъ любовта, защо ни говорите? Ще ви дамъ

единъ примѣръ, съ който ще обясня целта си, защо, именно, говоря за любовта. Всѣки отъ васъ представя малко растение, което едва е започнало да се развива: стѣблото, клончетата му сж нѣжни, не издържатъ голѣми тежести. Обаче, залочва да вали снѣгъ, който натрупва тия млади клончета и листа. Ако не дойде отвѣнъ нѣкаква помощъ, клончетата ще се пречупятъ. Словото, което говоря, представя малкъ вѣтрецъ, който иде въ помощъ на вашитѣ клончета: той отгява настрана снѣга и освобождава клончетата ви. Този вѣтъръ е потрѣбенъ, да изгърси снѣга на земята. Снѣгътъ, това сж вашитѣ стари идеи, които не сж на коренитѣ, но на клончетата ви. Ако не падне долу, клончетата ви ще се счупятъ. Много отъ вашитѣ клончета сж счупени отъ тежестъта на вашитѣ стари идеи. Идеитѣ трѣбва да бждатъ въ коренитѣ, а не по клонищата. Нѣмамъ нищо противъ вашитѣ идеи, но има опасностъ, отъ тежестъта имъ, да не се счупятъ клончетата на вашия животъ. Затова, именно, поне малко вѣтрецъ ви е потрѣбенъ! Нѣкои се страхуватъ, че снѣгътъ, т. е. идеитѣ имъ щѣли да паднатъ. Нищо спасно нѣма въ това — снѣгътъ непременно трѣбва да падне долу, при коренитѣ на растенията.

Когато въ човѣка се пробуди обичъта, той има желание никой да не забележи, да не знае това нѣщо. Това е стремежътъ на душата. Докато никой не забелязва неговата обичъ, той е радостенъ, доволенъ. Щомъ го забележатъ, радостъта му изчезва. Направете следния опитъ да провърите думитѣ ми. Минете покрай нѣкой беденъ човѣкъ, и безъ да забележи той, турете предъ него 20-30 лева. Щомъ се отдалечите, вие ще изпитате голѣма радостъ. На другия день пакъ минете покрай сщия човѣкъ и му подайте въ ржка 20-30

лева. Той ще ви благодари, но ще ви запомни, и дето ви види, все ще очаква да му дадете нѣщо. Въ този случай вие нѣма да бждете радостенъ. Защо? Развали се нѣщо въ любовта. Следователно, любовта е нѣженъ цвѣтъ, който расте и се развива далечъ отъ погледитѣ на хората. За любовта ви никой не трѣбва да знае. Въ първия случай вие изразихте любовта си къмъ бедния на тъмно, отъ никого невидени и незабелязани, затова и вие бѣхте радостни, и той бѣше радостенъ. Въ втория случай вие изразихте любовта си на свѣтло, презъ деня, и той ви видѣ. Тогава вие изгубихте, той спечели. Съ този примѣръ ви изнесохъ една нова мѣрка за любовта, предъ която вашитѣ разбирания за любовта оставатъ нѣщо антично, архаично. Обаче, тази формула на любовта не може още да се приложи въ практическия животъ, защото нѣма съответни условия. Форма има, но съдържание още нѣма. Съдържанието трѣбва да излѣзе отъ васъ.

Въ бждеше, когато дойдатъ по благоприятни условия, ще ви дамъ една задача върху любовта, която трѣбва да решите безъ хартия, безъ моливъ, — направо. До това време тя ще бжде въ тайна, никой нѣма да я знае. Тогава вие сами ще проверите вашата теория върху въпроситѣ: защо трѣбва да любимъ, и защо трѣбва да ни любятъ.

Сега, това сж важни разсждения, които ще останатъ за класа. И въ дома си да разсждавате по тѣзи въпроси, ще си представяте, че се намирате въ класъ. Стремете се да не смѣсвате тѣзи идеи съ идеитѣ на свѣта. Смѣсите ли ги, съвсемъ ще се объркате. Ако ги смѣсите, ето каква грѣшка ще направите. Представете си, че въ едно шише отъ единъ литъръ вмѣстимостъ сте сипали половинъ литъръ вода. Тази вода е седѣла въ шишето

три-четири деня, вследствие на което е изгубила своята свежест. Следъ това азъ ви давамъ едно малко шишенце съ чиста, хубава вода, току що налѣта отъ извора. Вие взимате това шишенце и наливате водата отъ него въ голѣмото шише. Умно ли постъпихте? Напротивъ, голѣма грѣшка направихте. Шишенцето съ вода, което ви дадохъ, трѣбва да държите отдѣлно отъ другото.

☞ За следния пѣтъ пишете върху темата: „Предназначението на ржцетъ“.

*

14. Лекция отъ Учителя, държана на
31 май, 1922 г. София.

МИСЪЛЪ, ЧУВСТВО И ДЕЙСТВИЕ.

Т. м.

Всѣка права мисълъ е образъ на Божествена идея. Човѣшкиятъ животъ започва съ мисълъта. Щомъ мисли, човѣкъ съзнава, че живѣе. За да бжде жива, мисълъта трѣбва да се придружава съ чувство. Това подразбира слизане на мисълъта въ реалния свѣтъ, въ свѣта на формитѣ. За да бжде положително, чувството трѣбва да бжде придружено съ волево действие. Подъ думата действие пѣкъ разбираме крайния предѣлъ, до който духъгъ достига при всѣка своя проява. Значи, мислитѣ, чувствата и действията показватъ спиркигъ, станциитѣ на духа. Мисълъта е първата станция, чувството е втората станция, а действието е третата станция на духа. Пжтъгъ, по който духъгъ върви, е хармониченъ, но при условие, да не се явяватъ никакви странични влияния, било въ мисълъта, въ чувствата или въ действията. Ясновидецъгъ какъ вижда мислитѣ, чувствата и действията? (— Въ известни форми и цвѣтове).

Често хората заболяватъ, губятъ съзнание и т. н. Това се вижда анормално. Наистина, тия нѣща сж анормални, но тѣ се дължатъ на дисхармонични мисли, чувства и действия. Животъгъ на съвременнитѣ хора е пѣленъ съ такива анормалности. Седи нѣкой и размишлява: Мисълъта му е ясна, чувствата—тихи, спокойни, и той казва за себе си, че е въ пѣлна хармония. Изведнѣжъ той помисли или почувствува нѣщо, което е въ разрѣзъ съ първата му мисълъ и съ първото му чувство, и въ него настава голѣма дисхармония. Той изгубва

предишното си състояние и започва да скърби. Като го видят напредналитѣ същества отъ невидимия свѣтъ, какво ще кажатъ за него?

Следователно, когато въ мисълта на човѣка проникнатъ две противоположни идеи, или два противоположни принципа, тѣ създаватъ въ съзнанието му известно раздвояване. Всѣко раздвояване пъкъ лишава човѣка отъ неговата свобода. Това трѣбва да се знае отъ всички. Въ ума на човѣка никога не трѣбва да проникватъ две противоположни мисли. Направете следния опитъ, да се увѣрите въ истинността на моитѣ думи. Всѣка сутринъ, въ продължение на единъ месецъ, изпращайте по една добра, свѣтла мисль къмъ единъ и същъ човѣкъ и вижте, какъвъ ще бжде резултатътъ при този опитъ. Едновременно съ това, всѣка сутринъ, пакъ въ продължение на единъ месецъ, давайте по единъ левъ на единъ беденъ човѣкъ и, на края на месеца, сравнете резултатитѣ отъ двата опита. При първия опитъ ще имате по-добри резултати, отколкото при втория. Защо? Зашото при първия опитъ вие отправяте къмъ човѣка вашата добра, чиста мисль, която е излѣзла направо отъ васъ. Въ втория случай, обаче, левътъ, който давате на бедния, преди да стигне до ржката му, е миналъ презъ много още ржце, презъ много хора, всѣки отъ които е оставилъ отпечатъкъ на своята мисль върху монетата. Всички тия мисли не сж хармонични, вследствие на което създаватъ противоречие, раздвояване въ съзнанието на този човѣкъ. Много монети, останали отъ вѣкове, носятъ отпечатъци на мислитѣ и чувствата на хората, които сж живѣли по това време. Затова, когато казвамъ, че много отъ старитѣ идеи и мисли трѣбва да се замѣстятъ съ нови, имамъ предъ видъ това, именно, че формитѣ на тия мисли отъ астралния и умстве-

ния свѣтъ, отпечатани върху монетитѣ, т. е. върху съзнанието на човѣка, като върху клише, сж нечисти, т. е. изопачени. Тѣй щото, сами паритѣ не сж нечисти, но тѣ носят върху себе си отпечатъци на миналото. Иначе, като емблемъ, паритѣ представятъ живота на съзнателния човѣкъ, който мисли. Когато казваме, че и безъ пари може, ние имаме предъ видъ, че ония мисли въ миналото на човѣка, които сж създали паритѣ, днесъ трѣбва да се измѣнятъ. Засега паритѣ сж резултатъ на онази човѣшка мисълъ, която нѣкога ги е създадала. Тия мисли, минали презъ вѣковетѣ, днесъ сж така опорочени, че указватъ отрицателно влияние върху човѣшкия животъ. Въпрѣки всичко това, въ ума на всѣки човѣкъ днесъ седи парата. Питамъ: защо да не може да се живѣе безъ пари? Окултниятъ ученикъ трѣбва да се освободи отъ мисълъта, че безъ пари не може да се живѣе. Днесъ паритѣ играятъ важна роля въ живота на хората. Едва ли тѣ не гледатъ на паритѣ като на пръвъ факторъ въ тѣхния животъ. Ако нѣкой отъ васъ пожелае да обиколи свѣта, той не трѣбва да туря въ ума си никаква мисълъ за пари. Той може да обиколи свѣта безъ петъ пари въ джоба си. Това значи окултенъ ученикъ. Джобътъ ви може да бжде пълненъ съ злато, но умътъ, мисълъта ви трѣбва абсолютно да бжде свободна отъ всѣкакви пари. И обратното е вѣрно: може да нѣмате петъ паривъ джоба си, а умътъ ви да е пълненъ съ мисълъта за пари. Тази е идеята, която подържамъ, като казвамъ, че човѣкъ може да живѣе и безъ пари.

Окултнитѣ ученици на разнитѣ школи сж правили редъ опити да живѣятъ известно време безъ пари. Сега вие сте още оглашени, не сте ученици. Първо трѣбва да станете вѣрващи, а после ще станете ученици. За да станете вѣрващи, направете

и вие единъ такъвъ опитъ, да видите, колко ще издържите. Обаче, нека направятъ опита само ония отъ васъ, които сж готови съзнателно да го изпълнятъ. Опитътъ се състои въ следното: за цѣлъ месецъ да прекарате безъ пари. Ако нѣкои отъ васъ сж чиновници и получаватъ заплата, а други, безъ да сж чиновници, иматъ известни приходи, и еднитѣ, и другитѣ трѣбва да се откажатъ отъ своигѣ приходи съзнателно, като ги раздадатъ на бедни, или както тѣ намиратъ за добре, но да останатъ съвсемъ безъ пари. Презъ това време ще работите, безъ да мислите за пари. Умътъ ви ще бжде съсрѣдото-ченъ нагоре, къмъ Божествения свѣтъ, и нѣма да се страхувате, какъ ще прекарате деня. Чрезъ този опитъ ще видите, какъ Духътъ работи. Които сж съгласни да направятъ опита, ще знаятъ, че срокътъ е 12 месеца. Презъ това време тѣ трѣбва да го направятъ. Следъ една година вече нѣма смисълъ да се прави. Презъ време на опита ще си представите, че сте последенъ беднякъ, отъ нийде нищо нѣмате.

Сега, онѣзи отъ васъ, които се наематъ да направятъ този опитъ, ще го държатъ въ тайна, нѣма да го изнасятъ навънъ. Докато не сж получили никакъвъ резултатъ, не трѣбва да се говори за него. Нѣкои мислятъ, че опитътъ е лесенъ, защото ще се хранятъ у дома си и нѣма да иматъ нужда отъ пари. Не, това не е разрешение на задачата. За да разрешите правилно задачата, вие трѣбва да се поставите въ положението на човѣкъ, който нѣма петъ пари въ джоба си и се намира въ чуждъ, съвсемъ непознатъ градъ за него, какъвто е Ню-Йоркъ, Лондонъ, и не знае езикъ, не познава никого. Какво ще прави въ това положение? Не му остава друго, освенъ да отиде на нѣкое пристанище, или другаде нѣкъде да работи като хамаль,

да изкара прехраната си. Ако сте студентъ и се храните въ гостилница, тогава, щомъ искате да направите опита, ето какъ можете да постъпите: колкого пари имате, ще ги раздадете. Като дойде време за обѣдъ, ще отидете въ сжщата, или въ друга нѣкоя гостилница, и ще помолите съдържателя на гостилницата да ви остави да прислужвате на клиентитѣ му, като срещу труда си искате само единъ обѣдъ. Нахраните ли се, за вечеря не мислете. Единъ обѣдъ ви е достатъченъ. Не мислете и за другия день. Всѣки день ще ви даде своето, но вие трѣбва да разчитате изключително на труда си. Трудътъ ви трѣбва да осигури единъ обѣдъ. Ако не можете да прислужвате въ гостилница, тогава идеге при нѣкой майсторъ-предприемачъ и го помолете да ви приеме на работа въ нѣкоя постройка: било тухли да пренасяте, било варъ да забърквате и т. н. Щомъ осигурите храната си за деня, това ви е достатъчно. Само по този начинъ ще опитате, какъ работи Божествениятъ законъ. Сжщевременно вие ще разберете, че освенъ физическия животъ има и другъ, повъзвишенъ, въ който всички нѣща сж предвидени и разумно предопредѣлени. Съ раждането си още, на всѣки човѣкъ е опредѣленъ известенъ кредитъ, на който той може да разчита. Вънъ отъ физическия свѣтъ има други закони, които регулиратъ нашия животъ. Понеже не познаватъ тѣзи закони, хората мислятъ, че всичко се нарежда отъ законитѣ на физическия свѣтъ. Благодарение на това разбиране на съвременнитѣ хора, ражда се злото. Като мислятъ, че всѣки трѣбва да се грижи за себе си, защото не знаятъ, какво утрешниятъ день носи, хората се стремятъ къмъ осигуряване. Всѣки гледа да се осигури, вследствие на което пари трупатъ, земи купува, продава, но благодарение на това хи-

ляди килограми храни гниятъ, развалятъ се, а стотици и хиляди хора по градоветъ умиратъ отъ гладъ.

Друго нѣщо ще ви кажа за опита. Онѣзи отъ васъ, които се страхуватъ да не останатъ гладни, да не правятъ опита. Ако пъкъ започнатъ опита и се намѣрятъ въ нѣкакво затруднение, вмѣсто да паднатъ, нека дойдатъ при мене, азъ ще имъ помогна по нѣкакъвъ начинъ. Нѣма да оставя никого да падне. Но ако цѣлъ месецъ ви се вижда много, тогава направете този опитъ само за една седмица. Онѣзи отъ васъ, които живѣятъ при родителитѣ си, пакъ могатъ да направятъ опита, като иматъ предъ видъ факта, че храната трѣбва да бжде спечелена изключително чрезъ трудъ. Все има какво да се помогне въ кжши на майката, или на бащата, за да получите парче хлѣбъ заслужено. Този опитъ има за целъ да ви освободи отъ страха, отъ мисълта за утрешния день. Вие трѣбва да разчитате на онзи великъ законъ въ свѣта, който регулира всички нѣща.

Когато се даватъ опити на ученицитѣ, тѣ трѣбва да се разглеждатъ не само въ буквалень смисълъ, но и по съдържание и смисълъ. Нѣкой ще започне този опитъ, но като не може да изкара прехраната си презъ деня, ще каже: Нѣма нищо, този день ще постя. Не, този опитъ изключва всѣкакъвъ постъ. Определено е всѣки день да употребите малко трудъ, за единъ-два часа поне, да иждивите частъ отъ енергията си, която после да набавите чрезъ храната. Само така ще се научите да уповавате на Великия законъ, който движи живота. Засега този опитъ не е мжченъ — ще го приложите за една седмица. Колкото по-дълбоко навлизате въ учението, толкова изпититѣ ви ще ставатъ по-трудни. Ще ви се даватъ задачи, които

по нѣколко пѣти на день ще ви изпотяватъ. Такъвъ е пѣтътъ на ученика. Привилегията за ученика се заключава въ това, че той ще прекара всички мѣчноти и страдания съзнателно, ще знае, защо и за какво идатъ. И вънъ отъ Школата да сте, вие пакъ ще прекарате тия изпитания и страдания, но нѣма да знаете, защо ги минавате. Привилегията за окултния ученикъ седи въ свѣтлината, съ която той разполага. Съзнателно, или несъзнателно, човѣкъ трѣбва да мине презъ изпитанията и мѣчнотиитѣ въ живота — тѣ не могатъ да се избегнатъ. Ако несъзнателно ги мине, ще се натъкне на редъ противоречия; ако съзнателно ги мине, ще получи Божието благословение и ще знае, защо е трѣбвало да мине презъ тѣхъ. Така прекарани страданията, въ душата на човѣка настѣпва радостъ и миръ.

Сега, като ученици на Великата Школа, вие трѣбва да гледате на живота съзнателно и съ приятностъ. При това, нашата целъ не е да ви лишимъ отъ страданията, но да ви научимъ да ги използвате. Засега страданията сж най-голѣмото благо, което може да ви се даде въ живота. Всѣко страдание е на мѣстото си; та крие въ себе си дълбокъ смисълъ. Защо страда човѣкъ, това е една отъ тайнитѣ на Битието. Като дойдатъ страданията, всѣки трѣбва да ги понася безъ да пита, защо сж дошли. Щомъ минатъ, тогава ще ги разбере. Христосъ, Великиятъ Учителъ на човѣчеството, се подложи на най-голѣмитѣ страдания, каквито сж съществували нѣкога въ свѣта, безъ да Му се даде отговоръ, защо страда. Въмѣсто отговоръ, разпнаха Го на кръста, прободоха Го въ гърдитѣ, отдето протече кръвъ и вода, и оставиха Той самъ да намѣри причината на тия страдания. Като не получи никакъвъ отговоръ, Той каза: „Да бжде Твоята

воля, Господи!“ Значи, и Христосъ трѣбваше да мине презъ страдания, безъ да получи нѣкакво обяснение за тѣхъ. Той трѣбваше да мине презъ този изпитъ. Сега вие искате, като ви се даде нѣкакво страдание, веднага следъ това да дойде и обяснението на това страдание. Не, обясненията на страданията идатъ следъ като ги прекарате, като минете презъ изпита. До това време ще мислите. Щомъ се натъкнете на известно страдание, дълбоко въ себе си ще си кажете: Такава е разумната воля Божия! Такава е великата воля Божия! Такава е волята на Безпредѣлния козмосъ! Всѣко друго разяснение ще ви хвърли въ грѣхъ и претѣпление. Ако въ моментъ на страдание дойде нѣкой и ви обясни причинитѣ на това страдание, той ще ви създаде най-голѣмото зло.

Следователно, не съжбялявайте за страданията, които ви се даватъ. Ако съжбялявате за страданията, грѣбва да съжбялявате и за любовта, която ви се дава. Законъ е: Следъ всѣко страдание иде радостъ, любовъ. Този законъ може да се опита. Колкото страданието става по-голѣмо, толкова повече и любовта се увеличава; колкото страданието се намалява, толкова и любовта се намалява. Значи, мѣрка за любовта е страданието. Любовта се увеличава разумно. Тя постепенно приижда. Тѣй щто, страданието и любовта вървятъ паралелно и едновременно взиматъ участие въ съгрѣждането на човѣшката душа.

Т. м.

Напредъ въ Любовта безгранична!

*

15. Лекция отъ Учителя, държана на
7 юний, 1922 г. София.

ИЗИСКВАНИЯ ОТЪ УЧЕНИКА.

Т. м.

За следния път пишете върху темата: „Скж-поценнитѣ камъни.“

Сега, азъ ще взема думата „ученикъ“ въ ограниченъ смисълъ. Човѣкъ е ученикъ, докато учи, докато е въ училище. Ученичеството е особено състояние на ума. Въ окултенъ смисълъ на думата, човѣкъ може да бжде ученикъ, само докато е въ контактъ, или връзка съ Учителя си. Щомъ изгуби или прекъсне тази връзка, той престава да бжде ученикъ. За да бжде въ постояненъ контактъ, необходимо е послушание и внимание. Човѣкъ може да бжде послушенъ само къмъ Висшето, къмъ Божественото. Тукъ се изисква абсолютно послушание. Щомъ се отнася до низшето, то трѣбва да има послушание и внимание къмъ висшето. Следователно, ученикътъ трѣбва да има абсолютно послушание къмъ Учителя си. Това послушание трѣбва да произтича отъ неговото съзнание. Преди да е отишълъ при Учителя си, ученикътъ трѣбва да има послушание къмъ Него и да Го познава; ако не Го познава, да се старее да Го познае. Ученикътъ трѣбва да разполага съ такива чувства и способности, съ които може да познае Учителя си.

Връзката между Учителя и ученика не е моментална, въ даденъ моментъ образувана, нито пъкъ е временна. Тя е вѣчна и съществува отъ хиляди години насамъ. Ученикътъ не трѣбва да се разколебава отъ неуспѣхитѣ, които може да срещне още въ началото на своето ученичество. Свѣтътъ, въ който Учите-

лътъ живѣе, е абсолютенъ и не търпи никакво невежество. Атмосферата, въ която Учителътъ живѣе и се движи, е жива, и който се опита неподготвенъ да влѣзе въ нея, той самъ се излага на смъртъ. Като казвамъ, че ученикътъ е изложенъ на смъртъ, имамъ предъ видъ положението на рибата, която излиза отъ водата. Когато извадите една риба отъ водата и я оставите на сушата, нея естествено очаква смъртъ. Тя излиза отъ своята срѣда и влиза въ друга, въ която не може да живѣе. Значи, ученицитѣ трѣбва да иматъ послушание и внимание къмъ Учителя си, за да могатъ постепенно да се развиватъ въ тѣхъ нови чувства и способности, като благоприятна срѣда за възприемане на новитѣ идеи. Тѣй щото, ако влѣзете неподготвени въ атмосферата на Учителя си, ще знаете, че неизбежно ви очаква смъртъ. Ако искате да знаете, защо трѣбва да умрете, обърнете се къмъ рибата и вижте, защо тя умира въ въздуха. Тя не е пригодена къмъ новитѣ условия на живота, вследствие на което се задушавя. Наблюдавайте електротехниците, какъ работятъ съ електричеството. Тѣ пипатъ жицитѣ много внимателно, защото могатъ да получатъ такъвъ силенъ ударъ, който моментално да ги повали на земята. Знание се изисква отъ онзи, който работи съ електричество. То не иска да знае, кой е предъ него. Който не разбира законитѣ на електричеството, той ще се намѣри на земята. И ако го питатъ, защо постъпва така, електричеството казва: Азъ търпя около себе си хора, които знаятъ повече отъ мене — учени хора; на онѣзи, които не знаятъ повече отъ мене, които сж невежи, давамъ ритникъ на общо основание.

При това, трѣбва да се знае, че тѣлата на хората могатъ да бждатъ проводникъ или на електричество, или на магнетизъмъ. Сщевременно,

човѣшкиятъ организъмъ може да бжде проводникъ и на тъй нареченитѣ, черно електричество и черенъ магнетизъмъ. Черното електричество и черниятъ магнетизъмъ произтичатъ отъ тъмнината. Това показва, че сжществуватъ бѣло електричество и бѣлъ магнетизъмъ, които произтичатъ отъ бѣлата свѣтлина. Взимате парче магнитъ и приближавате къмъ него една игла. Магнитътъ привлича иглата. Самиятъ магнитъ ли е причина за привличането? Не, въ магнита се крие известна сила, известенъ токъ, който привлича. Ако този токъ, или тази сила изчезне, само по себе си желѣзото нищо не струва. Сжщо така и вие трѣбва да се наблюдавате, да видите, какви токове, какви сили текатъ въ душата ви. Ако свирите на нѣкой инструментъ, на пиано, напимѣръ, вие сте доволни, когато всички клавиши издаватъ правилни, хармонични тонове. Обаче, ако нѣколко клавиши само не издаватъ правилни тонове, свиренето е дисхармонично. Първата ви работа е да нагласите тѣзи нѣколко клавиши да звучатъ хармонично. Следователно, ако и въ вашата душа се яви най-малката дисхармония, вие трѣбва да нагласите тѣзи жици, които звучатъ неправилно. Тѣзи тонове, тѣзи жици сж се отклонили отъ общата хармония, отъ хармонията на цѣлото. Инструментътъ, на който свири вашата душа, е съставенъ отъ три главни октави: октава на ума, на сърцето и на тѣлото. Всѣка една отъ тия октави е раздѣлена на още три. Значи, вашата задача се заключава въ това, да видите, въ коя отъ тритѣ октави е станало известно отклонение.

За контролиране на волята си, ще ви дамъ следното упражнение: вземете една игла и я забодете въ нѣкоя дебела частъ на тѣлото си, на дълбочина два-три милиметра. Опитайте се да видите, какви състояния ще преживѣете. Наблюда-

вайте състоянията си, за да разберете, презъ какви колебания минава волята ви. Въ първия моментъ сте смѣли: взимате иглата и се готвите да я забиете нѣкъде на ржката. Щомъ иглата се докосне до ржката, изведнѣжъ я вдигате — не се решавате. Пакъ я доближите, пакъ я вдигате. Интересно е сега да броите, колко такива колебания ще имате, докато най-после се решите да направите опита. Отъ този опитъ ще провѣрите силата на волята си и способността да концентрирате ума си. Числото, съ което опредѣляте броя на вашитѣ колебания, е математическа величина, която показва състоянието, въ което се намира вашиятъ организъмъ и времето, необходимо за неговото тониране. Подобенъ опитъ правятъ и малкитѣ деца. Като срещнатъ една рѣка, въ тѣхъ се явява желание да я прескочатъ. Погледнатъ рѣката, вижда имъ се дълбока, отстѣпятъ нѣколко крачки назадъ. Засилятъ се, отстѣпятъ. Пакъ се засилятъ, пакъ отстѣпятъ. Най-после, тѣ придобиятъ новъ куражъ, засилятъ се и казватъ: Ще прескоча, че каквото ще да става—или въ рѣката, или на другия брѣгъ. Щомъ се засилятъ, тѣ минаватъ препятствието. Казвамъ: въ умоветѣ и въ сърцата ви съществуватъ редъ препятствия, които вие непременно трѣбва да премахнете. Съ това ще тонирате силитѣ на вашия организъмъ. За това се изисква воля, знания, сила. Съ помощта на тия нови, положителни знания, вие ще измѣните характера си, ще го подобрите и ще можете лесно да преодолявате мжчнотиитѣ, които се изпрѣчватъ на пътя ви.

И тъй, ако човѣкъ правилно е използвалъ знанието си, характерътъ му се подобрява; ако неправилно е използвалъ знанието си, характерътъ му се влошава. Въ последния случай той казва: Едно време бѣхъ по-добъръ, по-благоро-

день. — Благородството всъкога си остава благородство; диамантътъ всъкога си остава диамантъ; златото всъкога си остава злато. Защо? Защото, веднъжъ човѣкъ могълъ, споредъ сжществуващитѣ затова закони, да превърне единъ низшъ елементъ въ висшъ, нѣма сила въ свѣта, която може да измѣни резултатитѣ на това действие. Нѣма сила въ свѣта, която може да превърне златото въ низшъ елементъ. Това може да стори самиятъ човѣкъ, който е превърналъ нѣкой низшъ елементъ въ злато. Като знаете това, стремете се да вложите въ тѣлото, въ мозъка и въ сърцето си онѣзи възвишени и устойчиви енергии, съ които природата си служи за развитието на човѣка. Само тѣзи енергии сж въ сила да тониратъ, да регулиратъ енергиитѣ на вашия слънчевъ вжзелъ. Сжщо така и симпатичната нервна система трѣбва да е въ пълна исправность. Когато въ сърцето ви проникватъ неприятни, горчиви чувства, ще се стремите да се освободите отъ тѣхъ. Тѣ указватъ лошо влияние върху черния дробъ, вследствие на което въ него се явява известно разстройство.

Колцина отъ васъ мислятъ да направятъ задачата, която миналиятъ пжтъ дадохъ? Ще ви дамъ една формула, която трѣбва да употребите при изпълнението на тази задача. Думитѣ, които ще изговорите, ще замѣстватъ паритѣ, съ които досега сте си служили. Ще кажете: Започвамъ да работя съ Божественитѣ добродетели, които живѣятъ въ мене. Прилагайте тази формула всѣки день, докато свършите задачата си. Тя ще ви бжде като пропускъ. Щомъ станете сутринъта и пристѣпите къмъ задачата, изговорете тази формула въ ума си, тихо, никой да ви не чува. Като се отказвате временно отъ паритѣ, вие напушате оржжието си, съ което досега сте работили. За

смѣтка на това оржие трѣбва да поставите ново. Новото ще бжде дадената формула. Значи, като се отказвате отъ паритѣ, започвате да работите съ Божественитѣ добродетели, като ключове за отваряне на човѣшкитѣ сърца. По този начинъ ще побеждавате. За физическия човѣкъ, паритѣ сж сжщо такъвъ ключъ: на този ще платишъ, на онзи ще платишъ, ще си пробиешъ пжтъ. И вие, като свѣтскигѣ хора, трѣбва да бждете умни, досѣтливи, да не изпусхате нито единъ случай да приложите Божественитѣ добродѣтели.

Ще приведа единъ примѣръ за единъ работникъ, окултистъ, който изпълнявалъ волята Божия по известенъ начинъ. Той отишълъ да търси работа: похлопалъ на една врата, отказали му; похлопалъ на втора — сжщо. На другия денъ пакъ сжщата история. Минали така денъ, два, три, цѣла седмица — нѣма работа. Той дошълъ до отчаяние: жена, деца го чакатъ въ кжщи, а нѣма какво да имъ занесе. Като вървѣлъ единъ денъ по улицитѣ, видѣлъ, какъ едно малко момиченце паднало на земята и си счупило крака. Той веднага се затичалъ къмъ него, вдигналъ го на ржце и се отправилъ къмъ дома на детето. Попиталъ детето, де живѣе, какъвъ е баща му, за да знае, какво направление да вземе. Детето казало адресъ, казало името на баща си, който билъ виденъ фабрикантъ. Като занесълъ детето въ дома му, бащата благодарилъ на бедния работникъ, и за благодарностъ го назначилъ на работа въ своята фабрика. Какво показва това? Детето на фабриканта билъ последниятъ и то благоприятенъ, случай, който работникътъ трѣбвало да използува, за да намѣри работа. Ако той не е билъ буденъ, щѣше да го пропусне. Будностъ се изисква отъ ученика, защото, ако не е буденъ и пренебрегне една малка работа,

той ще изгуби единъ благоприятенъ случай. Този случай бѣше за работника последенъ, за да намѣри работа, но прѣвъ отъ благоприятнитѣ съчетания. Само чрезъ този случай той можа да си намѣри работа, т. е. да реализира идеята си. Мнозина мислятъ, че като влѣзатъ въ Школата, всички пжтища за реализиране на тѣхнитѣ идеи ще се отворятъ. Лъжатъ се тѣ. Понѣкога за окултнитѣ ученици се създаватъ такива голѣми мжчноти, че тѣ се намиратъ въ чудо, не знаятъ, какво да правятъ. Ако не познаватъ законитѣ, много пжти ще се обезсърдчаватъ и отчайватъ. Така се отчайватъ и пжтниците по голѣмитѣ морета и океани. Щомъ ги хване морската болестъ, тѣ се отчайватъ и започватъ да съжбяватъ, защо сж влѣзли въ този параходъ. Щомъ мине морската болестъ, и отчаянието имъ минава. И на васъ казвамъ: не съжбявайте, че сте влѣзли въ Школата. Бждете смѣли и решителни и вѣрвете напредъ. Това се отнася до онѣзи, които сж готови да следватъ Школата. Които не сж готови, тѣ могатъ да излѣзатъ вънъ, когато пожелаятъ.

Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да се съгласявате съ процеситѣ на природата, а не да ги ограничавате. Вие можете да се натъкнете на процеса на чистене, на растене, или на пробуждане на съзнанието. Ще се спрете предъ тѣзи процеси, ще видите, какво произвеждатъ тѣ въ васъ. Ще имате самообладание, търпение да понасяте всичко онова, което природата ви дава. Напримѣръ, когато природата ви подложи на процеса на чистенето, вие изживявате много неприятни чувства и сте готови да реагирате, да се борите съ нея. Едно трѣбва да знаете: природата не търпи абсолютно никаква нечистота. И затова, когато нѣкой дойде въ контактъ се нея, тя го подлага на щателно

чистене. Като дойдете до този процесъ, вие започвате да философствувате: Какво мисли природата съ това? — Едно мисли природата: да ви изчисти. Какво мисли гладниятъ? Да намъри храна и да се наяде. Разликата между гладнитъ хора се заключава само въ образитъ, къмъ които се стремятъ: единъ иска само хлѣбъ, другъ иска хлѣбъ и месо, трети иска печена кокошка и т. н. Гладнитъ хора се различаватъ помежду си въ мислитъ и желанията. Ако наблюдавате човѣкъ, който обича да яде месо, ще видите на лицето му особенъ цвѣтъ. Преди години срещнахъ на улицата една дама отъ висшето общество, особено красива. На лицето си имаше вуалъ, но всичко въ нея бѣше приятно. Както вървѣше, тя срѣхъ предъ една колбасница. Изведнѣжъ лицето ѝ придоби особенъ изразъ, яви се нѣщо неприятно, отблъскващо, събуди се въ нея животинското естество. Тя влѣзе въ колбасницата, купи си нѣщо и, на излизане оттамъ, виждамъ на лицето ѝ предишната маска, съ приятно, добро впечатление. При вида на месото, тя не можа да завладѣе своето низшо естество. Като си купи нѣщо отъ колбасницата, тя задоволи въ себе си низшето естество, и лицето ѝ прие пакъ първия красивъ, приятенъ изразъ.

Следователно, вътрешнитъ мисли и чувства, които се криватъ въ човѣка, сж въ състояние всѣки моментъ да измѣнятъ израза на неговото лице. Всѣка мисль пкъ, отъ своя страна, е сложна, тя съдържа въ себе си условия за сложни процеси, които пакъ се отразяватъ върху лицето на човѣка. Напримѣръ, мисльта въ човѣка за хранене предизвиква въ него редъ процеси. Особено, ако човѣкъ е гладенъ, веднага въ ума му изпъкватъ разни картини. Той си представя хубава супа отъ пуйка, или кокошка, съ оризъ, или съ фиде; сжщо

ака може да си представи печено прасенце съ горчица или съ хрънъ, придружено съ нѣколко чашки шестгодишно вино вмѣсто вода. Всичко това въодушевява гладниягъ. Той върви, представя си ту едного, ту другото, и като мине покрай нѣкоя богата гостилница, въ която може да реализира своигѣ желанія, а нѣма пари, току въздъхне и продължи пжтя си.

Преди години се срещнахъ въ Варна съ единъ гимназиаленъ учителъ, когото бѣха уволнили отъ служба. Той вървѣше съ мене и философствуваше по разни въпроси. По едно време, минахме покрай една малка гостилница, въ която се пържеха за обѣдъ кебапчета, шишове, пражоли и т. н. Като му замириса на кебапчета, той каза: Това е щастливъ животъ, да имашъ пари въ джоба си и, когато пожелаешъ, да влѣзешъ въ гостилницата и да си хапнешъ отъ тия работи. Сега азъ минавамъ-заминавамъ и не мога да влѣза вжтре да си хапна едно кебапче. Казвамъ: съ тѣзи кебапчета цѣлата философия на този учителъ пропадна. Всичко, каквото бѣше говорилъ, рухна предъ миризмата на кебапчетата. Казвамъ му следъ това: Твоего нещастие сега е щастие за мене. Ако азъ попадна въ тази гостилница, ще се чувствавамъ нещастень.

Защо този учителъ изгуби философията си предъ едно кебапче? Това показва, че старитѣ навици въ човѣка възкръсватъ отново; тѣ сж живи, а не мъртви. Срѣщате нѣкой окултенъ ученикъ, който минава за напредналъ, говори за въздържание, за постижения, но като мине покрай нѣкоя гостилница, или покрай нѣкое кафене, изведнъжъ въ него възкръсва желанието да си хапне малко месце, или да си пийне едно кафенце, да си изпуши една цигара, да си поиграе малко на карти. Това сж стари

навици, които наново изпжкватъ въ съзнанието му, като изкушение; той трѣбва да бжде буденъ, скоро да се опомни и да се освободи отъ старитѣ образи на миналото. Достатъчно е да поставите човѣка при известни условия, за да изпжкнатъ старитѣ образи въ съзнанието му. — Какъ е възможно окултенъ ученикъ да се натѣква на такива противоречия? Ще отговоря на този въпросъ съ следния примѣръ. Представете си една гжсеница, която се е превърнала въ пеперуда, обаче, забравила да изхвърли отъ себе си старото съзнание на гжсеница, вследствие на което живѣе едновременно въ дветѣ състояния. Като изпадне въ състоянието на гжсеница, започва да търси листа и се натѣква на противоречие — не може да яде листа. Следъ това тя се опомня, дохожда въ второто съзнание на пеперуда и започва да хвърчи отъ цвѣтъ на цвѣтъ, да смуче сладкия сокъ на цвѣтята. Докато има хоботъ, тя не се нуждае отъ листа. Сжщо така и окултниятъ ученикъ може да се спъне отъ своя миналъ животъ. Той ще иска да възкръси старото и ще падне въ изкушение. Старото подразбира връщане къмъ старитѣ форми. Дойдете ли до старото, кажете си: Това ми е непотрѣбно. Миналъ съмъ вече презъ тѣзи състояния и сега търся новитѣ условия. Представете си, че като ученикъ на Школата, ви поставятъ на изпитъ да не лъжете. Отъ миналото си вие носите слабостта да полъгвате малко. Въ първо време сте употребявали бѣлата лъжа, а после—черната. По този начинъ, постепенно, незабелязано и за самитѣ васъ, вие сте придобили навикъ да лъжете. Постжпвате на работа при много строгъ господарь. Като направите нѣкаква погрѣшка, вие започвате да се колебаете, да се борите въ себе си, да кажете ли истината, или не. Най-после решавате да

излъжете, да скриете погрѣшката си, за да не изгубите службата си.

Въ това отношение, вие може да изпаднете въ положението на единъ слуга, който веднѣжъ казалъ истината на господаря си, но билъ наказанъ. По известно стечение на обстоятелствата, слугата билъ принуденъ да каже истината на господаря си, но последниятъ, като не го разбралъ, ядосалъ се и го наказалъ. Тогава слугата казалъ на господаря си: Чудно нѣщо, господарю! Ти ме поставяшъ въ противоречие. Толкова пжти досега съмъ те лъгалъ, но ти никога не си ме наказвалъ. Днесъ за пръвъ пжтъ казахъ една истина, и ти ме наказа. Взехъ да мисля въ себе си, защо ме наказвашъ: дали за истината, която ти казахъ, или затова, че досега все съмъ те лъгалъ.

Казвамъ: сжщото нѣщо може да се случи и на васъ. Единъ пжтъ да кажете истината и да ви наказатъ. Това наказание е наложено отъ невидимия свѣтъ. Той не наказва затова, че сте казали истината, но затова, че досега не сте говорили истината. Това не значи, че въ съзнанието ви трѣбва да остане убеждението, че като говорите истината, ще ви наказватъ. Наказва се човѣкъ, само когато не говори истината. И обратното се случава: ако всѣкога сте говорили истината, а единъ пжтъ само сте казали лъжа, ще ви възнаградятъ, но не за лъжата, а за истината, на която до това време сте служили. Особени сж наказанията и възнагражденията, които невидимиятъ свѣтъ налага на хората. Напримѣръ, материалното забогатяване е особенъ родъ наказание отъ невидимия свѣтъ. И наистина, като забогатѣе, човѣкъ постепенно започва да губи своя вжтрешенъ миръ, спокойствието си. Това не значи още, че не

трѣбва да бжде богатъ. Богатъ трѣбва да бжде човѣкъ, но сжщевременно той трѣбва да има силенъ и устойчивъ характеръ.

Ученикътъ трѣбва да гледа на нѣщата широко, да не мисли, че всичко, каквото сжществува, е само за него. Напримѣръ, ако се случи да минавате покрай нѣкоя плодна градина, колкото и да желаете да си откъснете нѣкакъвъ плодъ, нѣмате право да сторите това, щомъ господарьтъ не е тамъ. — Нали всичко принадлежи на Бога? — На Бога принадлежи, но не и на васъ. Ако трѣбваше да вкусите отъ тия плодове, господарьтъ щѣше да бжде тамъ, и самъ щѣше да ви предложи нѣколко плода. Преди години, тръгваме съ единъ приятель отъ Варна за Бургазъ пешъ. Приятельтъ ми взель велосипедъ съ себе си и го кара бавно. По едно време завалѣ проливенъ дъждъ. Стигаме до Камчията, но отъ дъжда тя залѣла едно разстояние отъ нѣколко километра. Приятельтъ ми носи вече велосипеда си на грѣбъ. Какъ ще се върви по-нататкъ? За да преминемъ рѣката, трѣбва да се събуемъ боси и да нагазимъ до колѣне въ водата. По едно време виждаме наблизко едно ханче, спрѣхме тамъ. Ханджията ни казва: Ето, отгоре иде единъ коларь, коньтъ му е много силенъ, колата—здрава, но той е своенравенъ човѣкъ, не би услужилъ да ви пренесе съ колата си. Досега никому добро не е правилъ. — Ще се опитаме. Азъ се приближавамъ къмъ коларя и му казвамъ: Приятелю, би ли ни направилъ една услуга? Както виждашъ, пжтьтъ ни е презъ рѣката, а водата е много придошла. Ние можемъ да минемъ презъ рѣката, но велосипедьтъ не можемъ да носимъ. Ако обичашъ, тури велосипеда на колата си, а ние ще вървимъ пешъ. — На радо сърце ще ви услужа. Ту-

рете велосипеда на колата ми. Но и вие можете да се качите на колата, азъ ще ви прекарамъ лесно.

Казвамъ: който е готовъ да тури велосипеда на колата си, той ще бжде готовъ и хората да качи. Който не е готовъ да приеме велосипеда, той нѣма да бжде готовъ и хората да приеме. Едно нѣщо трѣбва да имате предъ видъ: когато човѣкъ работи съ Божественитѣ закони, ще види, че въ тѣхъ нѣма абсолютно никакво изключение. Постѣпвай споредъ тѣзи закони и не се безпокой. Ние бѣхме решили на всѣка цена да минемъ рѣката, не можехме да се върнемъ назадъ. Нито пъкъ на чужда помощъ разчитахме. Бѣхме готови сами да носимъ велосипеда. Щомъ невидимиятъ свѣтъ видѣ нашата готовность, сами да си помогнемъ, и колата дойде. Тогава и лошиятъ човѣкъ става добъръ, готовъ на услуги. Човѣкъ трѣбва да разчита на себе си. Ако дойде нѣкоя кола, това вече е привилегия. Ако никаква кола не дойде, ще вървите напредъ. Можете да газите вода до колѣне, но връщане нѣма.

Като ученици на тази Велика Школа, вие трѣбва да правите редъ опити, да се калите, но никой да не знае, да не подозира даже, какви опити мислите да правите. Опититѣ ви, проявитѣ ви трѣбва да бждатъ естествени, да нѣма никаква ексцентричность въ тѣхъ. Въ това отношение, англичанитѣ сж свободни; сутринъ, въ време на снѣгъ, или презъ май месецъ, тѣ ходятъ боси и никой не обръща внимание на това. Ако тѣзи нѣща се правятъ въ България, хората ще започнатъ да критикуватъ, да ги окачествяватъ като ексцентрични прояви. Следователно, добре е всѣко упражнение да се прави така, че да не дразни другитѣ. Важното е, че всѣко упражнение има предъ видъ да кали

човѣка, да го доведе до положение да излѣзе отъ обикновения редъ на нѣщата. За тази целъ окултната шксла предлага на ученицитѣ си съвършено нови методи за работа, излѣти въ красиви, приятни форми.

За да успѣва въ работата си, отъ ученика се изисква голѣма искреностъ. Той трѣбва да бжде искренъ спрямо себе си: никога да не прикрива погрѣшкитѣ си, нито пъкъ да ги преувеличава, или намалява. Че направилъ нѣкаква погрѣшка, той може да си прости затова, но да не се извинява. Да си прости, това подразбира съзнателно отнасяне къмъ нѣкоя своя погрѣшка. Той си прощава, но съ съзнание втори пжть да не повтаря сжщата погрѣшка. Да започнете да се извинявате, че условията били такива, че кармата ви била такава — това не е позволено. Грѣшката е грѣшка, нѣма какво да се извинява. Тя трѣбва да се констатира, като фактъ, и да се търси начинъ за изправянето ѝ. Следъ време, когато надраснете повече и въ ума ви дойдатъ по-свѣтли, по-възвишени мисли, тогава вече ще разглеждате въпроситѣ отъ друго становище.

За следния пжть пишете върху темата: „Най-силната добродетель на ученика“. Всѣки отъ васъ ще помисли по този въпросъ и ще напише онази добродетель на ученика, която той намира за най-силна. Нѣкои уподобяватъ добродетелитѣ на скжпоценни камъни. Следователно, както описватъ характернитѣ белези на скжпоценнитѣ камъни, така могатъ да се описватъ отличителнитѣ чърти и на добродетелитѣ. По сжщия начинъ се описватъ отличителнитѣ белези или свойства на всички прости и сложни тѣла, съ които химията си служи. Напримѣръ, отличителното свойство на водата е нейната подвижностъ или неустойчивостъ. Водата е

неустойчива, за да бждемъ ние устойчиви. Като казваме, че водата е неустойчива, това значи, че тя се приспособява къмъ всички условия, добри или лоши. Друго характерно свойство на водата е способността ѝ да разтваря. Тя е добъръ разтворител. Като разтваря, тя чисти, измива тѣлата. Същевременно, водата има свойството да разхлажда. Всѣки е изпиталъ разхладителното действие на водата презъ топлитѣ, горещи дни. Това сж нѣколко отличителни свойства на водата, които и простиятъ човѣкъ познава. Попитайте овчаря, какво нѣщо е водата, той веднага ще ви каже. Следъ това вече идатъ и другитѣ свойства на водата, които само ученитѣ знаятъ, а именно, че водата е сложно тѣло, съставена отъ два обема водородъ и единъ обемъ кислородъ. Това, и редъ още свойства има водата, за познаването на които се изисква по-голямъ вдѣлбочаване.

По сжщия начинъ можемъ да опишемъ свойствата на свѣтлината, иапримѣръ. Свѣтлината има свойството да освѣтява окръжаващитѣ предмети. Тя освѣтява пжтя на човѣка. Водата улеснява живота. Безъ вода нѣма животъ. Когато село или градъ се създава, всички гледатъ да избератъ мѣсто, дето има вода. Понѣкога могатъ да дойдатъ порои, да завлѣкатъ кжщи, говеда, хора, но въ прѣки това, тя е благо, носителъ на живота.

Като ученици, ще мислите право, за да развиете добре темата за „Скжпоценнитѣ камъни“. Ще си спомните нѣколко камъка, които добре познавате, и ще изтъкнете отличителнитѣ имъ чърти. Пишете въ общи чърти, но изтъкнете главно причината, задето ги наричатъ скжпоценни камъни. После, пишете, защо нѣкои камъни иматъ по-голямъ, а други — по-малка цена. Скжпоценнитѣ камъни действуватъ възпитателно върху човѣка,

вследствие на което всъки желае да има такива камъни. Скъпоценниятъ камъкъ съдържа въ себе си въ кондензирано, т. е. въ сгъстено състояние фина енергия. Понѣкога скъпоценнитѣ камъни губятъ своята сила, своя блѣсъкъ, и после отново ги придобиватъ. Причина затова често сж самитѣ хора. Отъ нѣкои хора скъпоценнитѣ камъни губятъ своя блѣсъкъ, а отъ други го придобиватъ. Следователно, като знаете нѣколко отъ свойствата на скъпоценнитѣ камъни, помислете, може ли човѣкъ да бжде скъпоцененъ камъкъ? Какъвъ скъпоцененъ камъкъ желаете да бждете? Единъ желае да бжде диамантъ, другъ — рубинъ, трети — сапфиръ и т. н. Мислете добре върху темата и пишете, колкото е възможно по-кратко.

Казвате: какво отношение иматъ скъпоценнитѣ камъни къмъ насъ? Едно трѣбва да знаете: всѣка мисль, всѣко чувство, върху което размишлявате, указватъ известно влияние върху васъ. По този начинъ вие се свързвате съ тѣхъ. Така е отъ окултно гледище. Всѣка тема, всѣки въпросъ, върху който човѣкъ размишлява, указва известно влияние върху него и го ползува дотолкова, доколкото той е могълъ да се свърже съ него. Той указва известно въздействие за развиването ви. Напримѣръ, когато размишлявате върху най-силната добродетель на ученика, даже и да не се домогнете до нея, пакъ ще имате голѣма полза. Въ какво се заключава ползата? Въ свързването ви съ добродетелитѣ. Нѣкой ще пише, че най-силната добродетель на ученика е любовта, другъ — вѣрата, трети — милосърдието, четвърти — способността му да учи и т. н. Като мисли за дадената добродетель, безъ да подозира даже, той се свързва съ нея. Въ това, именно, се съдържа ползата за ученика отъ развиване на темитѣ, които се даватъ на

класа. Всички добродетели сж еднакво важни и силни, въ смисълъ, че за дадено време и за даденъ ученикъ, известна добродетель указва най-голѣмо влияние върху неговия характеръ. За войника, който отива на бойното поле, най-голѣма добродетель е смѣлостъта; за прислужника на болния най-важна добродетель е милосърдието; за ученика най-важна добродетель е послушанието; за работника — трудолюбието; за слугата — досѣтливостъта и съобразителностъта. Тази чѣрта е особено необходима за онзи слуга, който е попадналъ при лошъ господарь. Той трѣбва да бжде толкова досѣтливъ и съобразителенъ, че отдалечъ още да предвижда желаніята на господаря си. Слугата трѣбва да познава господаря си, да знае, какъ да постѣпва съ него.

Преди нѣколко дня се случи да наблюдавамъ постѣпката на едно малко кученце. То бѣше доста интеллигентно, съобразително кученце. Господаритѣ му хвърлиха единъ кокалъ да гложди. Въ това време отъ съседния домъ дотърча едно голѣмо куче, и веднага се хвърли върху кокала. Този часъ малкото кученце отстѣпи кокала на голѣмото куче и започна спокойно да обикаля около него, доволно, че му е отстѣпило кокала. Ако малкото кученце не бѣше съобразило, че въ случая, най-добре е да отстѣпи кокала, между дветѣ кучета щѣше да стане голѣма схватка, отъ която малкото щѣше да пострада. И лошиятъ човѣкъ, лошиятъ господарь е подобенъ на голѣмото куче. Дойдете ли съ него въ отношения, които водятъ къмъ схватка, отстѣпете му кокала, нека гложди. Този кокалъ може да бжде нѣкаква служба, или друга нѣкоя материална вещь — отстѣпете я, за да не пострадате. Лошиятъ човѣкъ разполага съ физическа сила въ себе си. Щомъ е

вследствие на което всѣки желае да има такива камъни. Скъпоценниятъ камъкъ съдържа въ себе си въ кондензирано, т. е. въ сгъстено състояние фина енергия. Понѣкога скъпоценнитѣ камъни губятъ своята сила, своя блѣсъкъ, и после отново ги придобиватъ. Причина затова често сж самитѣ хора. Отъ нѣкои хора скъпоценнитѣ камъни губятъ своя блѣсъкъ, а отъ други го придобиватъ. Следователно, като знаете нѣколко отъ свойствата на скъпоценнитѣ камъни, помислете, може ли човѣкъ да бжде скъпоцененъ камъкъ? Какъвъ скъпоцененъ камъкъ желаете да бждете? Единъ желае да бжде диамантъ, другъ — рубинъ, трети — сапфиръ и т. н. Мислете добре върху темата и пишете, колкото е възможно по-кратко.

Казвате: какво отношение иматъ скъпоценнитѣ камъни къмъ насъ? Едно трѣбва да знаете: всѣка мисль, всѣко чувство, върху което размишлявате, указватъ известно влияние върху васъ. По този начинъ вие се свързвате съ тѣхъ. Така е отъ окултно гледище. Всѣка тема, всѣки въпросъ, върху който човѣкъ размишлява, указва известно влияние върху него и го ползува дотолкова, доколкото той е могълъ да се свърже съ него. Той указва известно въздействие за развиването ви. Напримѣръ, когато размишлявате върху най-силната добродетель на ученика, даже и да не се домогнете до нея, пакъ ще имате голѣма полза. Въ какво се заключава ползата? Въ свързването ви съ добродетелитѣ. Нѣкой ще пише, че най-силната добродетель на ученика е любовта, другъ — вѣрата, трети — милосърдието, четвърти — способността му да учи и т. н. Като мисли за дадената добродетель, безъ да подозира даже, той се свързва съ нея. Въ това, именно, се съдържа ползата за ученика отъ развиване на темитѣ, които се даватъ на

класа. Всички добродетели сж еднакво важни и силни, въ смисълъ, че за дадено време и за даденъ ученикъ, известна добродетель указва най-голѣмо влияние върху неговия характеръ. За войника, който отива на бойното поле, най-голѣма добродетель е смѣлостта; за прислужника на болния най-важна добродетель е милосърдието; за ученика най-важна добродетель е послушанието; за работника — трудолюбието; за слугата — досѣтливостта и съобразителността. Тази чѣрта е особено необходима за онзи слуга, който е попадналъ при лошъ господарь. Той трѣбва да бжде толкова досѣтливъ и съобразителенъ, че отдалечъ още да предвижда желанята на господаря си. Слугата трѣбва да познава господаря си, да знае, какъ да постъпва съ него.

Преди нѣколко дня се случи да наблюдавамъ постъпката на едно малко кученце. То бѣше доста интеллигентно, съобразително кученце. Господаритѣ му хвърлиха единъ кокалъ да гложди. Въ това време отъ съседния домъ дотърча едно голѣмо куче, и веднага се хвърли върху кокала. Този часъ малкото кученце отстъпи кокала на голѣмото куче и започна спокойно да обикаля около него, доволно, че му е отстъпило кокала. Ако малкото кученце не бѣше съобразило, че въ случая, най-добре е да отстъпи кокала, между дветѣ кучета щѣше да стане голѣма схватка, отъ която малкото щѣше да пострада. И лошиятъ човѣкъ, лошиятъ господарь е подобенъ на голѣмото куче. Дойдете ли съ него въ отношения, които водятъ къмъ схватка, отстъпете му кокала, нека гложди. Този кокалъ може да бжде нѣкаква служба, или друга нѣкоя материална вещь — отстъпете я, за да не пострадате. Лошиятъ човѣкъ разполага съ физическа сила въ себе си. Щомъ е

физически силенъ, той е готовъ всичко да направи. Въ случая, благоразумието изисква отъ човѣка да отстъпи. Отстъпването не е страхъ, но пестене на време и енергия.

Сега, които отъ васъ желаятъ, могатъ да посещаватъ класа, като пазятъ хармония въ отношенията си. Помнете, че всѣки, който нарушава хармонията, пакости на себе си, пакости и на другитѣ. Каквато пакостъ да направите нѣкому, първо тя има отгласъ, отражение въ вашето съзнание. Всѣка крива мисль, всѣко криво чувство, или всѣка крива постъпка е лошъ, грозенъ образъ, който се отпечатва първо въ съзнанието на онзи, отъ когото е излъзълъ, или отъ когото е направенъ. Значи, злото, лошото се излива въ нехармонични, въ неправилни форми или образи. Доброто се излива въ хармонични, въ правилни образи. Човѣкъ самъ рисува и единтѣ, и другитѣ образи. Виждате въ една градина две круши: опитвате едната — сладка. опитвате другата — горчива. Защо е горчива? Горчивината показва нейния егоистиченъ характеръ. Тя е родила горчиви плодове, за да не би нѣкой да се ползува отъ тѣхъ. Съ това тя иска да каже, че никому не дава плода си. Сжщо така има и краставици горчиви. Обаче, умниятъ човѣкъ и горчивитѣ плодове може да използва за нѣщо.

Едно е важно да знае ученика: всѣка негова постъпка се хроникира. Пѣдиръ всѣки ученикъ вървятъ детективи отъ Бѣлата и отъ черната ложа, които всичко записватъ: първитѣ хроникирагъ добритѣ мисли, чувства и постъпки на ученика, а вторитѣ — лошитѣ. И единтѣ, и другитѣ ще използватъ на мѣсто вашитѣ постъпки. Като хроникиратъ лошитѣ ви постъпки, детективитѣ на черната ложа изучаватъ характера ви, за да могатъ, по най-лесенъ и незабелязанъ отъ васъ пжтъ, да

ви привлѣкатъ на своя страна. И едната, и другата ложка иматъ желание да ви привлѣкатъ на своя страна, заради което ви убеждаватъ, че пжтътъ, който ви предлагатъ, е правиятъ и най-добриятъ пжтъ. Най-добриятъ пжтъ за ученика е онзи, въ който душата му се освобождава отъ ония връзки, които сж го спѣвали въ миналото, които и до днесъ още го спѣватъ.

При свободно време, искамъ всѣки отъ васъ да систематизира главнитѣ мисли отъ тази лекция, а после, всѣки да извади за себе си ония важни, основни мисли, които той е разбралъ най-добре, и отъ които ще може да се ползува.

Като казвамъ, че отъ ученика се изисква послушание, азъ имамъ предъ видъ послушанието въ най-малѣкъ размѣръ. Отъ 24 часа презъ денонощието, искамъ да употребите само единъ часъ за послушание, половина часъ денемъ, когато сте будни, и половина часъ вечеръ, когато сте въ астралния свѣтъ. Но този половинъ часъ трѣбва да бждете абсолютно послушни. Той ще бжде основна мѣрка за вашето послушание. Значи, половинъ часъ, или 30 минути презъ деня ще бждете послушни, и презъ това време ще размишлявате върху послушанието. Този часъ можете да разпредѣлите на нѣколко части: сутринъ да употребите десетъ минути за послушание, на обѣдъ— десетъ минути и вечеръ — десетъ минути. После, десетъ минути преди да си легнете, десетъ минути, като се събудите срѣдъ нощъ и десетъ минути рано сутринта, преди ставане—зсичко единъ часъ. Ако се събудите бодри и весели, това показва, че сте били послушни. Ако станете уморени, съ отпадналъ духъ, показва, че не сте били послушни, не сте били въ училището, но сте били вънъ нѣкъде. Това не трѣбва да ви обезсърчава. Човѣкъ минава

презъ всички фази, презъ които минава и брашното, докато стане хлѣбъ. Брашното е леко. Ако го оставите вѣнъ, на открито, и най-малкиятъ вѣтрецъ е въ състояние да го раздуха. Вие взимате топла вода, туряте въ нея брашното и образувате каша. Досипвате още брашно, докато кашата става все по-гъста, способна за мѣсене. Събирате, оттукъ-оттамъ, брашното и започвате да мачкате тази каша. Тя става гъвкава, лесно се мѣси, и вие казвате, че тѣстото е вече добре омѣсено. Следъ това го правите на хлѣбове и го носите на фурнята. Значи, и човѣкъ първо е брашно, после — каша, следъ това — тѣсто, а най-последно — хлѣбъ. Тѣй щото, ако сте брашно, ще знаете, че едва сте излѣзли отъ воденицата; ако сте каша, още сте въ ношвитѣ; шомъ сте тѣсто, вече ви мѣсятъ; шомъ станете хлѣбъ, занасятъ ви на фурнята, и вие се радвате, че можете да бъдете полезни на човѣчеството.

Това сж положения, състояния, които човѣкъ минава презъ живота си. Тѣзи състояния ще го наведатъ на нови образи, нови мисли и идеи, които ще му дадатъ потикъ, подемъ за работа. Старитѣ решения, старитѣ идеи ще замѣстите съ нови, които ще ви подмладятъ. Казано е въ Писанието: „На онѣзи, които чакатъ Господа, силата имъ ще се възобнови. Онѣзи, които търсятъ пжтя на Мждростъта, ще подобрятъ своя пжть.“ Да изкарате добро отъ добритѣ хора, това не е голѣмо изкуство, но да изкарате нѣщо добро отъ лошитѣ хора, това е изкуство. Като знаете това, не се обезсърдчавайте, но работете върху себе си смѣло и решително.

Задачитѣ, които ви се даватъ, трѣбва да се изпълняватъ безъ съмнение и колебание. Най-малкото съмнение е спънка. Достатъчно е само да помислите, че може и безъ дадената задача, за да се спънете. **Даде ли ви се нѣкоя задача, тя трѣбва**

да се изпълни безъ никакви разсждения. Щомъ изпълните задачата и видите резултата, тогава можете да разсждавате, колкото искате. Който иска да бжде ученикъ, преди всичко той трѣбва да приложи своята разумна воля. Защо? Такъвъ е законътъ въ Божествения свѣтъ. Тамъ първо се действува, а после се размишлява. Въ човѣшкия свѣтъ е тъкмо обратно: тамъ първо трѣбва да се мисли, а после да се действува. Споредъ интуицията, която е законъ на Божествения свѣтъ, щомъ почувствуващъ, щомъ възприемешъ нѣщо отъ този високъ свѣтъ, ти веднага трѣбва да действуващъ, е после ще размишлявашъ върху последствията. Значи, ако сте въ Божествения свѣтъ, първо ще действувате, а после ще мислите; ако сте въ човѣшкия свѣтъ, първо ще мислите, а после ще действувате. Както виждате, това сж два диаметрално противоположни, единъ на другъ, метода. И затова, като казвамъ, че ученикътъ не трѣбва да разсждава, имамъ предъ видъ Божествения свѣтъ. Щомъ си въ Божествения свѣтъ, ще действуващъ първо, а после ще мислишъ; щомъ слѣзешъ въ човѣшкия свѣтъ, ще мислишъ първо, а после ще действуващъ. Защо е така? Защото, когато ние действуваме, Богъ мисли. Когато ние мислимъ, Богъ действува. Какъ постъпва инженерътъ? Първо той обмисля плана на кжщата, съобразява се съ редъ положения — срѣдства, материалъ, мѣстоположение; после, той съставя плана, и следъ това вече го прилага, действува по готовия планъ. Значи, кажешъ ли, че ще мислишъ първо, ти си въ човѣшкия свѣтъ. Кажешъ ли, че ще действуващъ първо, ти си въ Божествения свѣтъ. По метода, който прилагате, ще познавате, въ кой свѣтъ се намирате. Ако разбъркате методитѣ, ще сгрѣшите. Ако влѣзете въ Божествения свѣтъ и първо ми-

слите, а после действувате, ще сгрѣшите. Ако влѣзете въ човѣшкия свѣтъ и първо действувате, а после мислите, пакъ ще сгрѣшите. Методитѣ на тия два свѣта се коренно различаватъ. Тѣ сж строго опредѣлени, вследствие на което никакво размѣстване не може да става.

И тъй, ще мислите и ще действувате; ще действувате и ще мислите.

Т. м.

*

16. Лекция отъ Учителя, държана на
14 юний, 1922 г. София.

СКЖПОЦЕННИТЪ КАМЪНИ.

Т. м.

Четоха се работитѣ върху темата: „Скжпоценнитѣ камъни“.

При написване на тази тема, вие сте се спрѣли повече на външната страна на скжпоценнитѣ камъни. Да разглеждате единъ въпросъ външно само, то е все едно да приемете една храна въ стомаха си безъ разположение къмъ нея, или безъ усещане на гладъ. Значи, главниятъ импулсъ, главниятъ стимулъ при храненето се заключава въ приятността, която човѣкъ изпитва при дъвченето, при възприемането на храната отъ стомаха. Не се ли събуждагъ чувства на приятностъ, на разположение къмъ дадена храна, човѣкъ нѣма желание да яде. Ако приема храна безъ разположение къмъ нея, човѣкъ нѣма да има никакви резултати. Като говоримъ за скжпоценнитѣ камъни, ние подразбираме ума на човѣка, защото само интелigentниятъ човѣкъ може да говори на тази тема. Само високо интелigentниятъ, благородниятъ и добродетелниятъ човѣкъ могатъ да говорятъ за скжпоценнитѣ камъни и да правятъ разлика между единъ или другъ скжпоцененъ камъкъ.

Бихъ желалъ да се спрете върху 12-тѣ главни скжпоценни камъни и да направите единъ микроскопически опитъ съ тѣхъ. Опитътъ е следниятъ. Когато имате нѣкаква неприятностъ, била тя отъ физически, отъ сърдеченъ, или отъ умственъ характеръ, започнете мислено да си представяте 12 тѣ скжпоценни камъни въ ума си. Започнете отъ най-

простия и отивайте постепенно къмъ най-хубавия и скъпия отъ тѣхъ и следете, при кой камъкъ неприятността ви ще изчезне. Като прекарвате тия камъни презъ ума си, сжщевременно ги свързвайте съ добродетелитѣ, които всѣки отъ тѣхъ изразява. При това положение, всѣки камъкъ може да въздействува благоприятно върху човѣка и да смѣни състоянието му.

Добродетельта не се изразява чрезъ цвѣта. Ако нѣкоя мома е розова, съ червени страни, това не показва още, че тя има любовъ. Ако момата се червисва или облича въ розова рокля, това още не означава любовъ. Ако нѣкой обича синия цвѣтъ, това още не показва, че той носи истината въ себе си. Мислите ли, че любовта на човѣка къмъ нѣкой цвѣтъ показва, че той носи въ себе си добродетельта, която е свързана съ този цвѣтъ, вие изпадате въ голѣми грѣшки. Цвѣтътъ е само пасивенъ изразъ на дадена добродетель, но за да стане активна тази добродетель, трѣбва да мине презъ центроветѣ, или презъ фокуситѣ на ума. Превръщане на добродетелитѣ се изисква. Всѣки цвѣтъ има известна стойностъ и цена само тогава, когато е миналъ презъ човѣшкия умъ и се е съсредоточилъ въ известенъ центъръ. Тѣй щото, за да разберете смисъла и значението на скъпоценнитѣ камъни, вие трѣбва да ги проучите. Нищо не се постига лесно. Работа, усилие, трудъ се изисква отъ всички.

Представете си, че нѣкой день ви нападне апатия, леность, не искате да учите, готови сте да се откажете отъ убежденията си и решавате да тръгнете въ широкия пжтъ. Другъ день изживявате съмнения, колебания, дали сте въ правия пжтъ, или не. Трети день преживявате редъ отрицателни

чувства на завистъ, умраза, вътрешенъ страхъ и т. н. Започвате да търсите причината на тия състояния, но не можете да я намърите. Нѣма защо да търсите причината на тия състояния, но прекарайте скжпоценнитѣ камъни презъ ума си, и ще видите, какви резултати ще имате. Нѣкога опитътъ ви ще излѣзе сполучливъ, а нѣкога нѣма да сполучите, но това да не ви обезсърчава. Правете този опитъ, докато най-после придобиете нѣкакви резултати. Като придобиете резултати, тогава ще ви говоря върху законитѣ, които действуватъ чрезъ скжпоценнитѣ камъни. Нѣкога скжпоценнитѣ камъни сж били прости, обикновени камъни, но следъ време сж претърпѣли известно трансформиране и сж дошли до положението, въ което днесъ ги виждаме. Напримѣръ, диамантътъ нѣкога е билъ обикновенъ вжгленъ, но чрезъ редъ процеси, съ течение на вѣковетѣ, той се е превърналъ въ по-високо състояние, видоизмѣнилъ се е отъ низша, въ висша форма. Като вжгленъ, той е билъ черенъ, а като диамантъ е станалъ безцветенъ, съ способностъ да пречупва слънчевитѣ лъчи.

Окултната наука, която сега изучавате, си служи съ скжпоценнитѣ камъни, като методъ за трансформиране на неприятноститѣ, на каквито и вие често ще се натъквате. Скжпоценнитѣ камъни могатъ да ви послужатъ като опорна точка въ живота, който минавате на физическия свѣтъ. Опититѣ, които ви давамъ, не трѣбва да ви отнематъ всичкото време, но само онова, което не знаете, какъ да използвате. Единъ малкъ опитъ е посаждане на малко семена въ земята. Опититѣ, които ви давамъ, сж малки, да запълнятъ

свободното ви време. Като малки, тѣ ще бждатъ приятни и ще ви наведатъ на редъ добри мисли и чувства по отношение на физическия свѣтъ, въ който живѣете, и който добре трѣбва да познавате.

*

17. Лекция отъ Учителя, държана на
21 юний, 1922 г. София.

ПРОЯВИ НА СЪЗНАНИЕТО.

Т. м.

Четоха се работитѣ върху темата: „Най-силната добродетель на ученика“.

За следния пжть пишете върху темата: „Най-силната чърта на свѣтлината“. Като пишете върху тази тема, имайте предъ видъ онази чърта на свѣтлината, която изпжква първа. Всѣка друга чърта, която се явява следъ първата, е по-слаба. Забележете, когато отивате на нѣкое лозе, първитѣ гроздове, които сж най-узрѣли, най-сладки, говорятъ за силата на самата лоза. Лоза, на която намирате само ягориди, кисело, неузрѣло грозде, е слаба. Тя нѣма условия въ себе си да развива своитѣ плодове. Значи, всѣко нѣщо, което се проявява първо, и то въ завършена, развита форма, е най-силно. Щомъ се яви последно, въ незавършена форма, то е най-слабо. Сжщиятъ законъ ще спазвате и по отношение на добродетелитѣ. Всѣко нѣщо, което се явява първо въ душата на човѣка, е най-силно. Всѣко нѣщо, което се явява последно въ душата му, е най-слабо. И затова, като развивате нѣкакъвъ въпросъ, първо спрете вниманието си върху реалната страна на въпроса, която изпжква на първо мѣсто, а после върху отвлѣчената, която е най-слабата му страна.

Сега, като млади още, вие трѣбва да се пазите, да не се натъквате на известни примамки въ живота, които могатъ да ви спънатъ. Има примамки въ свѣта, подобни на ония, които изобретателитѣ поставятъ на хората. Като искатъ да ги заинтересуватъ съ своитѣ изобретения, тѣ започватъ

да имъ говорятъ: Знаете ли, каква полза принасятъ нашитѣ изобретения? Като се приложатъ въ живота, тѣ ще направятъ голѣми преобразования; тѣ ще помогнатъ на културата и т. н. Изобретението го нѣма на лице, а тѣ говорятъ за него. Казвамъ: какъ може да се препоръчва едно изобретение, което още не е родено? Всѣко изобретение е на мѣстото си, когато се прояви. Ето защо, вие трѣбва да мислите върху нѣщата. Запримѣръ, размишлявайте върху най-силната чърта на водата, върху най-силната чърта на огъня и т. н. Споредъ васъ, коя е най-силната чърта на огъня? — Огънятъ топли. Коя е най-силната чърта на любовта?

Често хората изпадатъ въ противоречия, които не могатъ да разрешатъ. Въ такива противоречия се намирате и вие. Напримѣръ, ако ви запитатъ, коя е най-силната чърта на човѣшкия езикъ, вие ще се намѣрите въ противоречие, не знаете, какъ да отговорите. Защо? Защото езикътъ има нѣколко служби. Първата служба на езика е да помага за слизането на храната и водата въ стомаха. Втората му служба е вкусването; езикътъ опитва вкуса на хранитѣ. Третата му служба е да говори. Коя отъ службитѣ на езика е дадена най-напредъ? Първата. И наистина, за да подържа живота си, човѣкъ първо си служи съ езика; съ него той препраща храната въ стомаха. Значи, за да говори, човѣкъ първо трѣбва да се е нахранилъ. Човѣкъ първо приема храната си, после я вкусва и следъ това започва да говори, т. е. да се произнася за нея. Тритѣ физически служби на езика съответствуватъ на други служби въ по-горни свѣтове: първата служба на езика при храненето на физическия свѣтъ; втората служба — вкусването — е на духовния свѣтъ; третата служба — говорътъ — на Божествения свѣтъ.

И любовта има разни прояви. Казва се, че любовта изисква жертви. Къмъ кой свѣтъ се отнася жертвата, самопожертвуването? Кой може да се самопожертвува? Умниятъ човѣкъ може да се самопожертвува, а не глупавиятъ. Следователно, жертвата се отнася къмъ ангелския свѣтъ. Когато глупавиятъ се жертвува, той изпада въ положението на пеперудитѣ, които летятъ вечерь около запаленитѣ лампи и изгарятъ. Това е несъзнателна жертва. Разумната жертва е достояние само на умния човѣкъ. Значи, само умниятъ, интелигентниятъ човѣкъ може да се жертвува. Вие ще възразите, че и безъ да е уменъ, човѣкъ пакъ може да се жертвува. Когато види, че нѣкой се дави въ морето, той ще се хвърли въ водата, съ рискъ да се удави, но ще се опита да спаси давящия. Не, умниятъ човѣкъ, който има интуиция, само той може да се хвърли въ водата да спасява нѣкого. Знаете ли, коя е силната чърта на любовта на физическия свѣтъ? Най-силната чърта на любовта на физическия свѣтъ е движението. Следователно, дето има голѣмо движение, тамъ има и голѣма любов. Коя е най-силната чърта на любовта въ астралния свѣтъ? — Чувствуването. — Коя е най-силната чърта на любовта въ умствения свѣтъ? — Мисълта, процесътъ на мисленето. Коя е най-силната чърта на любовта въ причинния свѣтъ? — Причинитѣ. Любовта на човѣка, който живѣе въ причинния свѣтъ, е твърда, неизмѣнна. За таквъ човѣкъ важи поговорката: „Дадена дума, хвърленъ камъкъ“. Жертвата е въ причинния свѣтъ. Може да се жертвува само онзи, който живѣе, или поне който отъ време на време прониква въ причинния свѣтъ. Може да се жертвува само онзи, който има какво да жертвува. Който живѣе въ причинния свѣтъ, само той има какво да жертвува. Докато

живѣе само на физическия свѣтъ, човѣкъ нищо не може да жертвува. Той не разполага още съ нищо. Богатството на човѣка е въ причинния свѣтъ, затова тамъ има какво да се жертвува.

Всички трѣбва да имате по една тетрадка, въ която да пишете темитѣ си. Всѣка тема има нѣщо отличително въ себе си. Като я разработите, тя ще внесе една нова идея въ ума ви. Всѣка тема представя нота отъ дадена гама. Като свържете всички теми въ едно, ще образувате цѣла музикална пиеса.

Обърнете внимание върху следното нѣщо: ако вашето ограничено съзнание преодолява надъ всичко въ васъ, то ще спъне вашия прогресъ, ще спъне цѣлото ви развитие. Това лесно може да провѣрите. Какъ? Ако наблюдавате развитието на детето, ще видите, че то расте и се развива правилно, благодарение на това, че съзнанието му не е заето съ мисълта, дали расте, какъ расте и т. н. Обаче, ако успѣете да обхванете съзнанието му съ мисълта, че то трѣбва да расте и да се развива бързо, неговото растене ще спре. Следователно, ако и вие, като малкото дете, започнете да живѣете съ мисълта за вашето растене, ще се спънете. Едно се иска отъ васъ: да пожелаете да растете и следъ това да престанете вече да мислите за растенето. Защо? Защото растенето е Божественъ процесъ, който не зависи отъ васъ. Вие не можете сами да се заставите да растете. Искате ли да растете, отстранете далечъ отъ себе си временното, ограниченото си съзнание и оставете душата си свободно да се развива. Вложете въ вашето подсъзнание и свръхсъзнание желанието си да растете и не мислете повече върху него. Ще видите, че следъ известно време ще имате резултатъ.

Съвременнитѣ хора се спѣватъ въ развитието си, благодарение на известни прояви, които ставатъ въ тѣхъ преждевременно, преди да сж дошли до съответното развитие. Напримѣръ, мнозина, преди още да сж влѣзли въ Школата, сж имали видения, сънища, свѣтлини и си казватъ: Нека влѣземъ въ Школата, да придобиемъ тамъ повече знания. Обаче, докато се ръководятъ отъ това ограничено съзнание, тѣ ще изгубятъ и онова знание, което сж имали до това време. Правилно е да запазятъ знанието си, защото, знанието, което естествено сж придобили отъвнѣ, не е въ разрѣзъ съ това, което ще придобиятъ въ Школата. Вънѣ или вжтре, Школата е една. Преди всичко, вие трѣбва да се стремите къмъ свобода — да бждете свободни по духъ, по душа, по умъ и по сърце. Ако имате неуспѣхъ въ нѣщо, това да не ви обезсърдвава. Неуспѣхътъ е добъръ признакъ. Вие знаете, колко трудно се достигатъ нѣщата по закона на еволюцията. Знаете ли, презъ какви изпитания трѣбва да мине волътъ, докато дойде до положението на човѣкъ? Ако рече да опише своята история на развитие и нарече този пжть „царски, златенъ пжть“, той не предава истината. Колко пжти сж драли кожата му! Колко ниви е изоралъ! Колко пжти е билъ боденъ съ остенъ! Презъ голѣми изпитания и страдания е миналъ и ще мине, докато стигне положението на човѣка. Ако искате да минете отъ сегашното си положение въ по-горно, и вие ще изпитате голѣми нещастия и страдания. Законътъ е такъвъ. Не си правете илюзии, че лесно можете да еволюирате. Ако нѣкой ви каже, че можете да стигнете царския пжть безъ изпитания и страдания, той не говори истината. Това не значи, че сами трѣбва да си създавате изпитания, но веднѣжъ създадени, вие не можете да ги избегнете. Бждете

смѣли и решителни и приемоте страданията, както се даватъ.

Мнозина отъ васъ искатъ да иматъ видения, да иматъ духовни опитности. Това желание е на мѣсто, но за да се удовлетвори, нужни сж условия за него. Ако посадите едно малко цвѣте въ саксийка, за да се развива добре, вие трѣбва да му турите добра прѣстъ и редовно да го поливате. Иначе, то въ скоро време ще изсѣхне. Такова нѣщо представятъ и центроветѣ, чрезъ които човѣкъ влиза въ контактъ съ духовния свѣтъ. Духовнитѣ опитности изискватъ условия за своята проява. Напримеръ, за да бжде ясновидецъ, човѣкъ трѣбва да има широко чело; въображението въ него трѣбва да бжде добре развито. Тѣй щото, за да развие въ себе си ясновидски способности, човѣкъ трѣбва да бжде въ контактъ съ хора, въ които тѣзи способности сж добре развити. По този начинъ тѣзи сили указватъ въздействие върху ония хора, въ които съответнитѣ центрове не сж още развити. Ученикъ, който има стремежъ къмъ музика, трѣбва да търси хора съ добре развити музикални способности. Който обича рисуване, той пъкъ ще дружи съ художници. Писателятъ ще търси писатели; свещеникътъ ще търси свещеници; ученикътъ — ученици. Вие, като окултни ученици, ще търсите учени хора, които знаятъ повече отъ васъ. Преди да се стремите къмъ видения, трѣбва да развивате въ себе си безстрашие, но не нахалство. Нѣкой е нахалень, натрапва се и мисли, че е безстрашливъ. Безстрашието е качество на разумния човѣкъ.

Сега ще ви дамъ единъ малкъ опитъ за една седмица. Всѣка сутринъ и вечеръ четете 3 гл. отъ Евангелието на Йоана, отъ 1—13 стихъ, включително, като размишлявате върху разговора, който

се водилъ между Христа и Никодима. Като размишлявате, постарайте се да възстановите разговора, не само както е написанъ, но и съ ония подробности, които не сж изнесени, а се четатъ между редоветъ. Като размишлявате върху тѣзи стихове, въ ума ви ще изпъкнатъ нови образи, нови мисли и идеи. Никодимъ е седѣлъ при Христа съ часове, презъ което време се е водилъ дълъгъ разговоръ. Ако бихте могли да възпроизведете поне една стотна часть отъ тази беседа, щѣхте да придобиете много нѣщо. Ако съзнанието ви е будно, ще можете да се свържете съ миналото, и лесно ще произведете разговора на Христа съ Никодима. Ако не успѣете да произведете този разговоръ, все пакъ ще придобиете нѣщо. Колкото и да е несполучливъ опитътъ, не се обезсърдвавайте. Който е живѣлъ въ времето на Христа, той ще може да се върне въ миналото и ще възстанови цѣлия разговоръ. Ако не е живѣлъ по това време, съзнанието му ще бжде затворенои, нищо нѣма да си спомни. Като размишлявате сутринъ и вечеръ по десетъ минути върху тѣзи стихове, въ душата ви ще настане миръ, вътрешно спокойствие.

Ученицитѣ се оплакватъ отъ мъчнотии, отъ трудности. Докато между васъ не се създаде магнетична атмосфера, вие всѣкога ще имате мъчнотии. Такава атмосфера, такава аура между васъ още не сжествува. Щомъ се създаде, вие ще я почувствувате. Какъ? Ще се въодушевите, умоветъ ви ще просветнатъ и ще се родятъ нови мисли, нови идеи. Вечеръ ще си лягате доволни, разположени, а сутринъ ще ставате бодри, съ нови стремежи, съ нови мисли и желанія къмъ Великото, къмъ Възвишеното. А сега лягате измжчени, ставате измжчени и казвате: Изгубихъ и това, което имахъ. Защо става

това? Защото и вие, като нѣкой търговецъ, внасяте всичкия си капиталъ въ стока, безъ да отдѣлите нѣкаква сума настрана. Имате стока, но не можете да я продадете, не можете да посрещнете всѣкидневнитѣ си нужди. Това състояние помрачава съзнанието ви, и вие страдате, съмнявате се и казвате: Защо трѣбваше да влизамъ въ това предприятие? По-добре щѣше да бжде да седѣхъ настрана.—Ако работитѣ ви вървятъ добре, ще бждете доволни, че сте влѣзли въ предприятието. Нѣкои пъкъ предпочитатъ да не влѣзатъ, макаръ нищо да не печелятъ. Тѣ ще бждатъ доволни, че поне нищо не губятъ. Споредъ мене, това не е философия. Докато живѣете, вие трѣбва или да печелите, или да губите. Въ живота печалбата и загубата вървятъ заедно. Следъ всѣка печалба иде загуба, и следъ всѣка загуба иде печалба. Загубитѣ и печалбитѣ могатъ да бждатъ случайни, а могатъ да бждатъ и съзнателни.

За следния пжтъ пишете върху темата: „Службата на човѣшкия палець“. Намѣрете книги, въ които е писано по този въпросъ, и четете писаното. Вие трѣбва да проучите вашия палець, дали стърчи нагоре, или пада низко; дали е кжсъ, или дългъ; дали е добре оформенъ, или не. Като проучите въпроса, напишете най-много 20 реда. Учете се да пишете кратко, ясно и идейно. Каквото напишете, да представя малка скица. Всѣка идея представя едно семе. Събирайте такива семена въ торбитѣ си и, като дойде време, посаддайте ги.

Много отъ васъ работятъ, учатъ, но въпрѣки това мислятъ, че нищо не сж постигнали. Докато мислятъ така, тѣ иматъ условия да придобиватъ. Това показва, че тѣ искатъ да учатъ. Когато нѣкой влѣзе въ училището и мисли, че нищо не

знае, той има възможност да учи, да напредва. Той казва: Сега съзнавамъ, че нищо не зная. Доволенъ съмъ, че влѣзохъ въ училището. Това значи пробуждене на съзнанието. Следъ това, този ученикъ ще пожелае да попълни празнинитѣ на своитѣ знания. Ето защо, когато нѣкой съзнава, че е изгубилъ нѣщо, въ него ще се яви желание да спечели нѣщо.

¶ Следната тема, която ще ви дамъ, ще бжде върху въпроса: „Високи и низки хора и тѣхнитѣ отличителни чѣрти“. Сега може да не знаете нищо по този въпросъ, но като мислите върху него презъ седмицата, както и по въпроса за палеца, все ще напишете нѣщо, ще дойдатъ нѣкои мисли въ ума ви. Високиятъ човѣкъ внася една идея въ ума на хората, а низкиятъ — друга. За низкитѣ хора турцитѣ казватъ, че сж беля на Бога. Кжсиятъ човѣкъ е белялия човѣкъ. За високитѣ хора казватъ, че тѣ ставатъ само за оси. Обаче, това се отнася за крайнитѣ типове,³ — за много високитѣ и за много низкитѣ хора. Ако високиятъ човѣкъ има тѣсни рамене, тогава и височината му трѣбва да е въ съотношение съ всички части на организъма. Ако кжсиятъ има широки рамене, и за него може да се каже сжщото.

Ще направя една аналогия, съ която ще си послужа за обяснение на въпроса, защо едни хора сж високи, а други — низки. Често наблюдавамъ цвѣтята въ градинитѣ и забелязвамъ, че нѣкои отъ тѣхъ, напримѣръ, ружата, когато е на северъ, израства по-високо, отколкото тази, която е посадена на югъ. Тази, която е посадена на северъ, расте на високо, защото се стреми да види слънцето. По сжщия начинъ може да се обясни, защо едни хора сж високи, а други — низки. Високитѣ хора ра-

статъ на северъ, дето нѣма толкова слънце. За да видятъ слънцето, тѣ се стремятъ да растатъ нагоре. Тази е причината, поради която бороветѣ растатъ на високо. Значи, високиятъ човѣкъ е расълъ при неблагоприятни условия, при отсъствие на слънце, а при изобилно влага. Низкиятъ е расълъ на широко, при много слънце, но при отсъствие на влага. Това е материално, външно, а не идейно различие между високия и низкия човѣкъ. Обаче, има и редъ физиологически причини, които сж помогнали за растенето на човѣка.

Като ученици на Великата Школа, не мислете, че тя влиза въ противоречие съ общия, съ цѣлокупния животъ. Напротивъ, тази Школа разрешава всички противоречия въ живота. Противоречията, сами по себе си, ще се разрешатъ, но и вие трѣбва да работите, да не чакате всичко на готово да се разреши. Вашиятъ прогресъ зависи и отъ кармата ви. Които иматъ по-тежка карма, тѣ ще иматъ по-голѣми мъчнотии, по-голѣми спънки, вследствие на което по бавно ще еволюиратъ. Нѣкой денъ сте веселъ, доволенъ отъ себе си, честе постигнали нѣщо, и току вижъ, дошълъ нѣкой отъ кредиторитѣ ви и ви ограбилъ. И следъ това, отново трѣбва да събирате материали, инструменти, да работите, да дойдете до сжщия резултатъ. Онѣзи пъкъ, на които кармата е по-лека, тѣ ще еволюиратъ по-бързо. За да вървите добре, всѣки отъ васъ трѣбва да знае своята на-слаба чѣрта и да работи върху нея, да я развива, защото тя е вратата, презъ която влизатъ неприятелитѣ му. Напримѣръ, нѣкой има слабостъ да се хвали. Дадатъ му нѣщо, или кажатъ му нѣщо хубаво, което не трѣбва да съобщава никому. Понеже обича да се хвали, той не може да търпи, ще каже на прия-

теля си: Ще ти кажа нѣщо, но никому да не го съобщавашъ. Той пъкъ каже на другъ свой приятель. Последниятъ — на свой приятель и така се разчува навсѣкжде. Кажатъ ли ви веднѣжъ да не разгласявате нѣщо, ще мълчите, докато ви позволятъ да говорите. Другъ нѣкой има слабост да желае много нѣща, вследствие на което става разсѣянъ. Той едновременно желае да стане философъ, ученъ, поетъ, музикантъ, художникъ, държавникъ, но въ нищо не успѣва. Щомъ имате много желанія, оставете ги настрана. Заемете се да реализирате само едно отъ тѣхъ. Щомъ реализирате едното, пристѣпете къмъ второто, после къмъ третото и т. н. Речете ли да реализирате едновременно всички, ще разпилѣте ума си, ще изхабите чувствата си, ще изгубите времето си и нищо нѣма да постигнете. Едно трѣбва да знаете: колкото и да мислите върху въпроситѣ, всички не можете да имате еднакви резултати, защото въ нѣкои въображението е слабо развито, въ други — разсѣдка, въ трети — вѣрата, въ четвърти — надеждата, въ пети — наблюдателнитѣ способности, въ шести — благоговението, самоуважението, приятелството и т. н. Като ученици на тази Школа, добре е да измѣрите челата си, на широчина и височина, носоветѣ си, брадитѣ си и, следъ като работите една година върху умственитѣ си способности, или върху брадата си, като изразителъ на волята, пакъ ще ги измѣрите, да видите, има ли поне микроскопическо измѣнение. Най-малкото измѣнение показва, че сте работили. Иначе, ще извадите заключение, че нищо не сте работили презъ цѣлата година. Добре е всѣки отъ васъ да нарисува челото, носа и брадата си въ точнитѣ имъ размѣри, и следъ една година пакъ да ги из-

мъри, да види, какво е придобилъ. Обаче, ако се безпокоите и тревожите, нищо нѣма да постигнете.

За да постигнете нѣщо, да имате известни резултати, отъ васъ се изисква концентриране на мисълта. За тази целъ, вие трѣбва да изучавате закона на концентрирането, да трансформирате окултнитѣ сили, да развивате своитѣ умствени и духовни центрове. Само при това положение можете да очаквате известни постижения. Каквито резултати да имате, не се обезсърдвайте. И челото ви може да се повдигне, и носътъ ви може да се продължи, и брадата ви може да се оформи — всичко можете да постигнете. Нѣма нѣщо, което човѣкъ не може да постигне, или да подобри въ себе си.

Ученикътъ трѣбва да работи, да развива търпение. Какъ ще развива търпение? Ето единъ методъ. Когато не сте разположени и видите на лицето си нѣкаква дисхармонична чърта, вземете огледалото и се гледайте въ него около 10 минути, докато опредѣрите, въ коя частъ на лицето се намира тази чърта. Повече отъ десетъ минути не се гледайте въ очитѣ, защото можете да заспите. Докато се гледате още, вие можете да си кажете: Ти трѣбва да се поправишъ! Задръжете въ ума си тази отрицателна чърта на лицето и следъ малко ще видите, че чрезъ внушение тази чърта се е измѣнила. Този методъ е мжченъ малко, но мнозина могатъ да го употрѣбятъ и да иматъ добъръ резултатъ. Ако при гледане въ огледало, очитѣ ви почватъ да сълзятъ, това показва, че нервната ви система е слаба. Когато очитѣ ви престанатъ да сълзятъ, или, изобщо, не сълзятъ, това показва, че нервната ви система започва да закрепва, или пъкъ не се нуждае отъ такова закрепване. Въ първо време гледайте минута—две въ очитѣ си, безъ

да мигате, и забравете, че искате да си въздействувате. Така ще видите, че всѣко нѣщо става на свой редъ, неочаквано за самитѣ васъ, но не изведнѣжъ, а постепенно.

Т. м.

*

18. Лекция отъ Учителя, държана на
28 юний, 1922 г. София.

ПОЛОЖИТЕЛНИ И ОТРИЦАТЕЛНИ СИЛИ.

Т. м.

Прочетоха се работитѣ върху темата: „Отличителната чърта на свѣтлината“.

По-нататѣкъ пишете върху темата: „Предназначението на човѣшкото сърце“.

Когато писахте темата за свѣтлината, безъ да искате, въ ума ви се създадоха условия да мислите и за тъмнината, като контрастъ на свѣтлината. И наистина, ако тъмнината не съществуваше, можеше ли да става въпросъ за растене на тѣлата на физическия свѣтъ? Свѣтлината и тъмнината на физическия свѣтъ сж две състояния, чрезъ които душата се проявява. Като се ограничава, душата започва да се познава въ тъмнината. Тъмнината е процесъ на ограничаване, а свѣтлината — процесъ на познаване на Бога, познаване на Любовта. Безъ свѣтлина Любовта не може да се познае.

И тъй, най-силната чърта на свѣтлината е познаване на Бога, познаване на Любовта. Въмъкнете тази мисъл въ резюмето, което ще направите, отъ темитѣ за свѣтлината. Свѣтлината е процесъ на умствения свѣтъ. Когато умствениятъ свѣтъ се разкрива предъ очитѣ на човѣка, едновременно съ него се разкриватъ формитѣ, както и съдържанието и смисъла на тия форми. По този начинъ човѣкъ дохожда до Първата Причина—до Любовта. Който иска правилно да расте и да се развива, той трѣбва психологически да свързва свѣтлината съ процеса за познаване на Любовта. Следователно, всички състояния, които произвеждатъ дисхармония въ човѣшката душа, спадатъ къмъ

областта на тъмнината. Тъмнината пъкъ ограничава човъка. Всъко състояние, което произвежда хармония въ човъшката душа, спада къмъ областта на свѣтлината.

Ако попаднете въ метафизиката, тамъ другояче разглеждатъ свѣтлината и тъмнината; твърденията на метафизиката ще създадатъ въ васъ голѣми противоречия. Метафизицитѣ, както и крайнитѣ окултисти, подържатъ мисълта, че абсолютната свѣтлина е абсолютенъ мракъ. И когато Богъ рекълъ: „Да бжде виделина!“ — съ това Той създаде първото ограничение. Значи, когато абсолютниятъ мракъ се ограничи въ себе си, той произвежда виделина, която тъмнината не е въ състояние да обземе. Питамъ: кое е първото ограничение на човъка? Жертвата е първото ограничение на човъка. Следователно, когато се реши да пожертвува нѣщо, човъкъ произвежда свѣтлина въ себе си. Затова е необходима жертвата. Когато човъкъ пожертвува нѣщо, настава вече първиятъ день на свѣтлината въ неговата душа. Богъ каза: „Да бжде виделина!“ — и стана виделина. Когато въ човъка настане виделина, съ цель да разграничи въ него свѣтлината отъ тъмнината, той е извършилъ жертвата правилно. Ако въ човъка не се яви никаква свѣтлина и тъмнина, и жертвата не е направена, или, ако е направена, има нѣкаква неправилностъ въ нея. Когато Христосъ казва за себе си „Азъ съмъ виделина на свѣта“, тази виделина, тази свѣтлина се произведе отъ самопожертвуването, което Христосъ направи. Тѣй щото, който иска да произведе свѣтлина въ себе си, той трѣбва да се самопожертвува. Значи, свѣтлината е свързана съ актъ на жертва. При сегашната еволюция, свѣтлината въ физическия свѣтъ има четири различни посоки, които се опредѣлятъ отъ че-

тири вида вълни, съ различна гжстота. Онѣзи вълни, която иматъ по-голѣма гжстота, образуватъ задната частъ на човѣшкия мозѣкъ. У животнитѣ тежестъта на мозѣка, т. е. най-голѣмата гжстота на мозѣка е задъ ушитѣ, вследствие на което тѣ сж принудени да ходятъ на четири крака. У растенията тежестъта е долу, въ коренитѣ, вследствие на което тѣ сж принудени да бждатъ заровени въ земята, съ главѣта надолу, и по този начинъ да пазятъ равновесие. У човѣка тежестъта на мозѣка е отпредъ, предъ ушитѣ, вследствие на което е принуденъ да се изправи на два крака. Така само човѣкъ пази равновесие. Значи, тритѣ направления, или посоки на свѣтлината, сж създали досега три течения въ мозѣка на живитѣ сжщества, които пѣкъ сж произвели три различни положения, необходими за запазване на равновесието въ тѣхъ: растенията се обѣрнали съ главата надолу; животнитѣ — застанали на четири крака, а хората — се изправили на два крака. Сега иде четвъртото направление на свѣтлината, което образува онова течение на сили, нужно за създаване на духовното тѣло на човѣка. Това тѣло се отнася къмъ висшия, къмъ свръхчувствения свѣтъ. Следователно, когато свѣтлината действува въ човѣка по четири различни направления — отзадъ, отпредъ, навътре и нагоре, образува се единъ кръстъ. И сега, за да познаете, въ кое отъ тия четири направления свѣтлината е най-силна, ще начъртаете този кръстъ. Отъ дължината на четиритѣ линии, които образуватъ кръста, се сжди за силата на свѣтлината. Ако западната частъ на кръста е по-силно развита, т. е. по-дълга, това показва, че животинското естество въ човѣка има надмощие надъ другитѣ сили; ако долната частъ на кръста е по-дълга, това показва, че растителнитѣ стремежи въ

човѣка сж по-развити; ако източната частъ на кръста е по-дълга, това показва, че човѣшкитѣ способности и чувства въ човѣка сж развити повече отъ другитѣ; и най-после, ако горната частъ на кръста е най-дълга, това показва, че Божественото въ човѣка взима надмошие. Ако спуснете една отвесна плоскостъ въ човѣка, отгоре до долу, успоредна съ цѣлото му тѣло, той се раздѣля на две части: задната частъ представя лѣвата пжтека на неговото движение, а предната частъ, успоредна на лицето му, представя дѣсната пжтека на неговото движение. Ако спуснете друга плоскостъ, отъ западъ къмъ изтокъ, имате друго дѣление, при което дѣсната частъ на мозъка представя правия, дѣсниятъ пжтъ, а лѣвата частъ на мозъка — лѣвия, широкия пжтъ. Въ принципаленъ смисълъ казано, лѣвиятъ пжтъ означава стремежа на човѣшката душа, а дѣсниятъ пжтъ — действията на човѣка. И наистина, въ правия, въ дѣсниятъ пжтъ върви само онзи, който действува, а въ широкия, въ лѣвия пжтъ върви само онзи, който не действува още, а само се стреми. Това сж двата пжтя, по които съвременнитѣ хора вървятъ.

Като говоримъ за влияние и надмошие на растителни и животински сили и стремежи въ човѣка, имаме предъ видъ първитѣ прояви на съзнанието и подсъзнанието въ човѣка. Подъ думата „животинско влияние“ разбираме първитѣ прояви на съзнанието. Подъ „растително влияние“ разбираме първитѣ прояви на подсъзнанието. Когато въ мозъка, или въ цѣлия организъмъ на човѣка се събере известна енергия повече, отколкото трѣбва, тя създава въ него редъ дисхармонични състояния. Напримѣръ, когато слѣпоочнитѣ области въ човѣка сж силно развити, на тѣхъ, по развитие, отговарятъ устнитѣ. Значи, между слѣпоочнитѣ области и устни-

тѣ на човѣка има известно съотношение. Колкото повече се развиватъ слѣпоочнитѣ области, толкова и устнитѣ ставатъ по-дебели. Това се забелязва особено много въ хора, на които носътъ е близо до устнитѣ. Понеже носътъ е свързанъ съ обонянieto, при всѣко помирисване на хубаво ядене чрезъ носа, става приливъ на кръвта въ устнитѣ, вследствие на което тѣ ставатъ по-дебели.

Изобщо, всички части, всички центрове на мозъка указватъ влияние върху специални удове на човѣшкия организъмъ, като хвърлятъ известенъ отпечатъкъ върху тѣхъ. Напримѣръ, когато центърътъ на надеждата въ нѣкой човѣкъ е добре развитъ, той указва влияние върху два специални мускула на неговото лице. При силно развита надежда въ човѣка, жгълътъ на устата е завитъ малко нагоре, а не надолу. Следователно, мозъчните центрове указватъ влияние въ две направления: тѣ създаватъ или прави, или криви линии. Понѣкога тѣ образуватъ и вгълбнати жгли. Изобщо, линиитѣ вървятъ въ две направления: нагоре или надолу. Когато човѣкъ е тжженъ, жглитѣ на устата му се спусчатъ надолу, т. е. теченията въ него сж или растителни, или животински. Щомъ жглитѣ на устата сж насочени нагоре, човѣкъ става веселъ; тогава въ него преобладаватъ човѣшкого и Божественото състояния. И затова, като окултни ученици, трѣбва да правите редъ опити, изследвания, да изучавате различнитѣ състояния, положителни и отрицателни, презъ които минавате. Когато сте неразположени, направете опитъ да отдѣлите това състояние отъ съзнанието си и да го изследвате като обектъ, който нѣма нищо общо съ васъ: подложете го на критика, да видите причинитѣ и послѣдствията на това състояние. Докато не направите нѣколко такива опити, при всѣко подобно нераз-

положение, вие ще мислите, че това състояние е ваше, че е свързано съ съзнанието ви, и по никой начинъ не можете да го отдѣлите отъ себе си, вследствие на което се намирате подъ неговия тормозъ. Не, вие можете да го отдѣлите отъ съзнанието си, както можете да отдѣлите дяволския нокътъ отъ себе си. Ама изваждането му щѣло да ви причини известна болка — нищо отъ това. Изгледете го отъ крака си!

Когато човѣкъ е чрезмѣрно страхливъ, честолюбивъ и съ слаба надежда, той е песимистъ. Страхътъ създава въ въображението на човѣка образи на препятствия, на спънки, които той не може да преодолѣе. Едновременно съ страха, въ него изпъква честолюбието му, че той не може да се повдигне, че остава назадъ отъ всички хора; слабата му надежда пъкъ го обезсърдчава, и той изпада въ мрачно състояние, въ песимизъмъ. Песимизъмътъ пъкъ ражда въ него редъ отрицателни качества, като лукавство, хитростъ, завистъ, умраза. Ще питате, защо се е явилъ страха въ свѣта. Въ животинското царство страхътъ е на мѣстото си. Тамъ той е единъ отъ великитѣ закони. Тамъ той е достигналъ до съвършенство. Когато нѣкое животно е много страхливо, това показва, че правото не е на негова страна. Това животно трѣбва да разчита на краката си. На слабия въ животинското царство казватъ: Тебе законътъ не те закриля, нито може да те избави, затова развивай краката си, тѣ да сж дълги, за да разчиташъ на тѣхъ. Страхътъ въ животнитѣ е равносиленъ на съвестта у хората. Значи, въ човѣка страхътъ се замѣства съ съвестта. Когато страхътъ дойде въ човѣка, въ него съ събуждатъ всички отрицателни качества на миналото, които не го радватъ. Затова, дойде ли страхътъ въ човѣка, той веднага трѣбва да го

замѣсти съ съвестъта. Щомъ превърнете страха въ съвестъ, веднага ще дойде разума, разсждъка. При това положение вече може да се говори за право.

И тъй, всѣки трѣбва да работи върху себе си съзнателно, да отдѣля своитѣ състояния едно отъ друго и да ги изучава. Дойде ли ви нѣкакво скръбно състояние, и не искате да живѣете, отдѣлете това състояние отъ съзнанието си и го разгледайте обективно, защо е дошло при васъ, колко време ще трае и т. н. Като го отдѣлите отъ себе си, ще видите, че това не сте вие. Това състояние е чуждо. Хората много лесно се подаватъ на чужди мисли, възприематъ чужди състояния, и като не познаватъ законитѣ, страдатъ, измжчватъ се. Чрезъ внушение, чрезъ хипнотизиране нѣкои хора възприематъ отъ хипнотизатора много мисли, които после раелизиратъ като свои. Следъ като изпълнятъ внушената отъ хипнотизатора мисль, едва тогава разбиратъ, че сж били подъ чуждо влияние. Чрезъ хипнотизьма могатъ да се обяснятъ много убийства и самоубийства, които се вършатъ въ свѣта. Случава се, че нѣкой човѣкъ, който въ миналото си е билъ въ нѣкаква школа, чрезъ внушение е възприелъ отъ учителя си известна мисль, добра или лоша, и едва сега я реализира. При такива случаи, този човѣкъ самъ се чуди, какъ е станало, че се е измѣнилъ толкова много. Срѣщате единъ добъръ, честенъ човѣкъ, познавате го добре, разчитате на него, но изведнѣжъ той се промѣня, започва да обира хората, да ги изнудва. Чудите се, какво е станало съ този човѣкъ, че се е измѣнилъ толкова много. Следъ две-три години го срѣщате, живѣе пакъ честенъ, почтенъ животъ — измѣнилъ се, върналъ се е въ първото си състояние. Какви сж тѣзи рѣзки промѣни, които ставатъ съ него?

Сега, като ученици на Великата Школа, всички ще работите, да изправите тѣзи състояния въ себе си, т. е. по-право да се освободите отъ тѣхъ. Значи, предстои ви грамадна работа на изправяне. Школата има за целъ да ви даде такива знания, чрезъ които, по разуменъ начинъ, да изправите погрѣшкитѣ на своето минало. Щомъ дойдете до нѣкое хипнотическо състояние на миналото, ще се върнете назадъ и по обратенъ пѣтъ ще го изправите. Ще правите обратни паси на тия, съ които сж ви хипнотизирали. Обикновено хипнотизаторитѣ на черната ложа правятъ паси отгоре-надолу. Днесъ много хора се миятъ по сжщия начинъ; тѣ миятъ лицето си, напримѣръ, отгоре надолу, като затварятъ очитѣ си, съ което искатъ да кажатъ: Не струва да бжде човѣкъ съ отворени очи. Да, когато влиза въ материалния свѣтъ, добре е очитѣ на човѣка да сж затворени, но когато влиза въ Школата да учи, тамъ очитѣ му трѣбва да бждатъ отворени. Като ученикъ, той трѣбва да прави движения, т. е. паси, настрана, обратно на тия отъ черната ложа. Когато мокрите косата си, правете пакъ сжщитѣ движения, отдолу-нагоре, а не обратно.

Всѣко движение, което правите, има свой дълбокъ смисълъ и указва влияние върху васъ. Каквито движения правите, наблюдавайте, какъ се отразяватъ върху васъ, какви състояния произвеждатъ. Нѣкои движения се отразяватъ върху васъ приятно, а нѣкои — неприятно. Следете тѣзи движения и ги изучавайте. Обаче, гледайте да не изпаднете въ друга крайностъ, да започнете да се страхувате, дали да направите нѣкакво движение, или не. Когато искате да тонирате ума си, направете мислено едно движение отдолу-нагоре, по еволюционенъ пѣтъ. Започнете първо да мислите за ра-

стенята, после за животнитѣ, следъ това — за хората и най-после — за Бога, за съществуващата отъ Божествения свѣтъ. По този начинъ ще изпитате единъ подемъ на духа, едно възходещо състояние. Ако правите обратното движение, т. е. започвате отъ Божествения свѣтъ и постепенно слизате къмъ човѣшкия, животинския и растителния свѣтъ, вие ще изпаднете въ закона на инволюцията и ще преживѣете едно падане на духа, едно низходещо състояние. Като прилагате първото упражнение, ще можете да се освободите отъ много отрицателни състояния. За да правите това упражнение по-сполучливо, можете да се занимавате съ ботаника, зоология, антропология, а най-после да четете нѣкои Божествени книги. Човѣкъ всѣки день слиза въ по-низкитѣ свѣтове и пакъ се качва нагоре. Всѣка скръбъ показва, че човѣкъ се е свързалъ съ растенията. По този начинъ той помага на тѣхъ, а тѣ — на него. Когато изпитва неразположение, гнѣвъ и редъ още отрицателни чувства, човѣкъ се свързва съ животнитѣ, на които, по този начинъ, помага. Щомъ дойде до разумното, до приятното, той вече е влѣзълъ въ човѣшкия свѣтъ. Най-после, човѣкъ минава къмъ възвишеното, благородното, т. е. той влиза въ Божествения свѣтъ, въ който царя абсолютна хармония.

Тѣзи сж четиритѣ свѣта, четиритѣ състояния, които човѣкъ трѣбва да изучава. Когато нѣкой е неразположенъ, смутенъ, нетърпеливъ, нека си представи, че се намира въ гора отъ борови и джбови дървета. Нѣма да мине много време, и състоянието му ще се измѣни, ще приеме разположението на растенията. Когато нѣкой изпадне въ състояние на леностъ, нека мисли за животнитѣ. Тѣ обикновено сж пѣргави, подвижни. Нуждата за храна ги е заставила по цѣль день да се движатъ.

да задоволятъ глада си. Като мислите за животните, вие се свързвате съ тях, и тѣ ви стимулиратъ съ енергията си. Като се нахранятъ, животните ставатъ мързеливи, но щомъ огладнятъ, пакъ тръгватъ да търсятъ храна. Като придобиете търпението на растенията и подвижността на животните, вие ще минете къмъ човѣка, да придобиете разсудливостта, мисълта. Следъ това ще влѣзете въ Божествения свѣтъ, дето ще изложите всичкитѣ си мисли на показъ. Напредналитѣ същества отъ този свѣтъ ще направятъ своитѣ бележки върху изложенитѣ отъ васъ мисли. Умнитѣ хора правятъ всѣки день по едно изложение; обикновенитѣ хора правятъ по едно изложение въ седмицата, а глупавитѣ — по едно изложение въ годината. Когато се казва, че човѣкъ трѣбва да бжде изложенъ на критика, това подразбира изложение на неговитѣ мисли въ Божествения свѣтъ, дето разумни същества ще се произнасятъ за тѣхъ, а той ще следи, ще наблюдава всичко и ще вижда погрѣшкитѣ на онова, което нѣкога е създалъ. Докато дойде до това положение, човѣкъ трѣбва да мине презъ една последователна дисциплина на ума. Вие не сте минали още презъ тази дисциплина и не сте готови за Божествения свѣтъ. Ако преждевременно влѣзете въ този свѣтъ, ще заспите, ще се разстроите, не можете да понесете неговитѣ високи вибрации. Който е миналъ презъ тази дисциплина на ума, на волята, като влѣзе въ Божествения свѣтъ, той ще се върне бодъръ, освеженъ, съ нова свѣтлина и нови знания. За да преминете отъ този въ онзи свѣтъ, изисква се абсолютна тишина, безъ никакви смущения, никакви безпокойствия. Пълна хармония се изисква затова. За да се направи единъ опитъ за влизане въ Божествения свѣтъ,

изисква се чиста аура наоколо, абсолютна хармония и тишина.

Тази обстановка трѣбва да се продължинай-малко единъ — два часа, нѣщо, което е невъзможно въ градоветѣ. Този опитъ е невъзможенъ даже и въ Чамъ-Кория, дето сме сега. Това е възможно на нѣкое високо, уединено планинско мѣсто. Ако опитътъ трѣбва да се направи въ София, напиримѣръ, изисква се специална стая, заградена съ здрава, чиста, хармонична аура. Въ тази стая чуждѣ, външенъ кракъ не трѣбва да влиза. Изобщо, никой не трѣбва да подозира за съществуването на тази стая. Обаче, засега това е невъзможно, нѣма готови хора. Който не е подготвенъ за опита, нѣма да има желание да пристѣпи къмъ тази стая. Ученикътъ, обаче, ще се стреми да влѣзе вътре, както пчелата се стреми къмъ ароматния цвѣтъ. Ученицитѣ трѣбва да работятъ, да създадатъ хармонична аура въ своята стая, за да бждатъ опититѣ имъ успѣшни.

Работете усилено върху себе си, за да преодолѣте всички мжчноти. По този начинъ ще изработите въ себе си воля, съ която ще преодолявате на всичко. Каква воля трѣбва да изработите? Не желѣзна, нито гранитна, но диамантена воля. Желѣзната и гранитната воля лесно ще капитулиратъ, а диамантената ще издържи на всички препятствия. Отъ васъ се изискватъ широки схващания, голѣма самоотверженостъ, за да се премахнатъ заблужденията отъ пжтя ви. Тѣзи заблуждения могатъ да се махнатъ само чрезъ свѣтлина на съзнанието. Особена е тази свѣтлина. Не влѣзе ли тя въ съзнанието ви, вие ще останете съ сегашнитѣ си разбираня, при които не можете да добиете онѣзи резултати, които очаквате.

Като казвамъ, че е необходимо особена свѣтлина да влѣзе въ съзнанието ви, това ни най-малко не трѣбва да ви смущава. Тази свѣтлина ще дойде сама по себе си, а отъ васъ се изисква само да се качите на нѣкой високъ планински връхъ и тамъ да чакате. Нали знаега, че слънцето огрѣва първо върховетъ на планинитъ, а после долинитъ? По сщия начинъ и тази свѣтлина ще огрѣе първо върховетъ на вашето съзнание, а после — долинитъ му. Отъ васъ се изискватъ усилия, докато се качите на високия Божественъ връхъ, дето свѣтлината иде най-рано. Въ долинитъ и въ равнинитъ тази свѣтлина дохожда по-късно.

Следователно, когато се запитате, какви преимущества дава окултната школа на ученицитъ си, ще знаете, че тя имъ посочва правия пжть къмъ възкачване на високитъ Божествени върхове, които първи се освѣтяватъ отъ Божественигъ лжчи на изгрѣващето слънце.

*

19. Лекция отъ Учителя, държана на
5 юлий, 1922 г. Чамъ-Кория.

ВЪЗМОЖНОСТИ

Т. м.

Четоха се темитѣ за „Низкитѣ и високитѣ хора“.

Каква е разликата между възможностъ и необходимостъ? Възможността има отношение къмъ човѣшкитѣ процеси, т. е. къмъ човѣка. Необходимостта има отношение къмъ Божественитѣ процеси, които се налагатъ въ силата на нѣщо по-високо отъ човѣшкото. Когато се говори за възможности, подразбираме онова, което човѣкъ трѣбва да прави за всѣки даденъ случай, за да използва благоприятнитѣ условия, които необходимостта е турила въ ржцетѣ му.

Сега ще ви представя единъ примѣръ, който илюстрира отношенията между висшето и низшето въ човѣка. Единъ господаръ има хубавъ конь, който обича, вследствие на което между господаря и коня се създаватъ другарски отношения: господарьтъ язди коня, а коньтъ го носи на гърба си, отиватъ на вършитба. Господарьтъ слиза отъ коня, впрѣга го, и двамата започватъ заедно да вършеятъ. Вечерьта господарьтъ освобождава коня отъ работата, качва се на гърба му и тръгва за дома си. Господарьтъ влиза въ кжши, а коньтъ отива въ дама. Питамъ: въ кого отъ двамата се криватъ възможноститѣ — въ господаря, или въ коня? Въ господаря. Само господарьтъ е въ състояние да измѣни, въ смисълъ да подобри, или да влоши положението на коня. Коньтъ пъкъ, отъ своя страна, е въ състояние да улесни положени-

то на господаря си. Следователно, низшето начало човѣка, улеснява а висшето — подобрява: положението му.

Каквито сж отношенията между господаря и коня, такива сж отношенията между учителя и ученика: учителят подобрява положението на ученика, а ученикът улеснява положението на учителя. Щомъ учителят подобри условията на ученика, последниятъ трѣбва да ги използва разумно. Тѣй щото, възможността въ човѣка не е нищо друго, освенъ разумното начало въ него. Човѣкъ трѣбва да използва възможноститѣ, които се криятъ въ него, за подобрене положението на коня си, който пъкъ ще го улеснява. Въ какво може да се подобри положението на коня? Въ жилището, въ храната и въ водата. Като се подобри положението на коня, той ще бжде по-здравъ, по-силенъ и ще може повече да улеснява господаря си. Това значи: ако господарятъ на вашето тѣло не подобри умственитѣ сили и способности на своя мозъкъ, ако не подобри чувствата на своето сърце и най-после, ако не подобри действията на своята воля, той не може да има никакви улеснения въ своя животъ.

Като ученици на тази Школа, предстои ви задачата, да използвате своето недоволство, което съ години наредъ ще ви бжде спѣнка. Отъ какво е недоволенъ ученика? Ученикътъ може да бжде недоволенъ отъ себе си — отъ своя умъ, отъ своето сърце, отъ своята воля; сжщо така той може да бжде недоволенъ и отъ окръжаващата срѣда. Въ каквата форма и да е изразено, отъ каквото и да е предизвикано, недоволството е енергия, сила, която може да се използва като стимулъ за работа. Недоволството на човѣка се дъл-

жи на това, че му липсва нѣщо, крайно необходимо, нужно за неговото щастие.

Питамя: де ще намѣрите това, ксето ви липсва? Ако ви липсва топлина, де ще я намѣрите? Въ слънцето. Ако ви липсва свѣтлина, де ще я намѣрите? Въ слънцето. Нѣкой може да каже, че свѣтлината иде отъ всѣко запалено, горящо тѣло. Напримѣръ, когато гори нѣкакъв газъ, свѣщъ или дърво, пакъ имаме топлина. Да, но тази топлина е вторична. Въ свѣщъта, въ дървото и въ други горящи тѣла е складирана слънчева енергия, която, споредъ случая, може да се превърне въ топлинна, или свѣтлинна. Обаче, най-приятна топлина и най-чиста свѣтлина е слънчевата. Първична топлина и свѣтлина е тази, която иде направо отъ слънцето.

И тъй, топлината и свѣтлината ще търсите въ слънцето. Де ще търсите любовъта, мъдростъта и истината? Въ Бога. Значи, външната страна на Бога, или Неговиятъ дискъ е мъдростъта. Съдържанието на този дискъ е любовъта, а смисълътъ му, това е истината. Съ други думи казано: мъдростъта представя реалната, външната, видимата форма на нѣщата; любовъта е съдържанието на тѣзи форми, а истината е тѣхниятъ смисълъ. Ако речете да търсите любовъта, мъдростъта и истината въ хората, това вече е вторична, второстепенна тѣхна проява. Когато търсите любовъта въ Бога, вие сте на безопасно мѣсто. Защо? Защото Божията Любовь е неизчерпаема. Тя е изворъ, който постоянно блика; тя е огънь, който постоянно гори. Въ този изворъ трѣбва да вливате своята вода. Въ този огънь трѣбва да внасяте своето масло. Ако не внасяте водата си въ Вѣчния изворъ, той ще престане да извира. Ако не внасяте маслото си въ Божествения огънь, той ще пре-

стане да гори, както лампитѣ изгасватъ безъ газъ, и както електрическата свѣтлина прекъсва безъ токъ. Газъта, маслото, токътъ сж условия за горене. Хората намиратъ, че много отъ условията внасятъ противоречия въ живота. Когато условията сж конечни, ограничени, тѣ внасятъ противоречия. Обаче, когато сж безконечни, неограничени, тѣ изключватъ всѣкакво противоречие.

Като ученици на Великата Школа, стремете се да разбирате безграничното, безконечното, проявено въ ограниченитѣ, конечни, но разумни форми. При това положение, вие ще знаете, отде иде недоволството. Безконечното прави човѣка недоволенъ. Какво трѣбва да направите, за да се освободите отъ недоволството? Да се разширите. Станете голѣма, широка тржба, презъ която водата на Божественото езеро свободно да протиче безъ да ви създава нѣкакъвъ напоръ, нѣкакво напрежение. Щомъ се разширите, недоволството ще изчезне. Причината за недоволството е обстоятелството, че човѣкъ не е могълъ на време и разумно да използва условията, дадени за неговото развитие. Кога ставатъ хората недоволни? — На стари години. Всички стари хора сж недоволни отъ себе си. Тѣ виждатъ, че на младини е трѣбвало да учатъ, да придобиватъ знания и опитности, а напразно сж прахосвали времето си и не могатъ вече да се върнатъ назадъ. Всички стари хора, съ малки изключения, сж крайно недоволни отъ себе си. Младитѣ пъкъ сж недоволни отъ ограниченията, които ги спъватъ, за да реализиратъ своитѣ желания. Всѣка спънка, всѣко препятствие на пътя имъ ги прави недоволни.

Човѣкъ трѣбва да бжде доволенъ отъ условията, въ които е поставенъ, и да се стреми да ги използва разумно. Ако е едоволенъ отъ усло-

вията си, той ще се намъри въ положението на жабата, за която се говори въ баснята „Щъркелъ и жаба“. Тази басня е окултна, тя има вжтрешенъ, дълбокъ смисълъ. Единъ младъ щъркелъ, който представя младъ, красивъ момъкъ, минавалъ единъ день покрай едно блато, дето живѣли много жаби. Щъркелътъ погледналъ къмъ блатото и видѣлъ, че отъ водата се подавала главата на една жаба. Въ случая, жабата представя момата. Щъркелътъ спрѣлъ предъ жабата и започналъ да и разправя за свѣта, въ който живѣе: Знаешъ ли, на каква височина достигае ние? Знаешъ ли, какъвъ просторъ, каква широчина предъ насъ се разкрива? Азъ се чудя, какъ живѣешъ въ това мръсно блато! — Какво да правя? Нѣмамъ възможность да излѣза оттукъ — крила нѣмамъ. — Много лесно. Качи се на гърба ми, и азъ ще те вдигна въ широкитѣ пространства, да видишъ новъ свѣтъ, нови простори. Жабата се качила на гърба на щъркела и полетѣла въ небесното пространство. Като не могла да издържи на новитѣ условия, тя се пръснала и паднала на земята. Каква поука може да се извади отъ тази басня? — Всѣки човѣкъ трѣбва да седи въ условията, при които е поставенъ. Ако излѣзе преждевременно отъ условията, въ които Провидението го е поставило, той непременно ще падне и ще се убие. Не на време щъркелътъ е говорилъ на жабата за красивитѣ високи мѣста, а жабата преждевременно е напуснала условията на своето блато.

Сега ще знаете, че и въ окултизма има такива опасни и съблазнителни мѣста, отъ които можете да пострадате. Не се качвайте на крилата на щъркела! Това, което за жабата е опасно, за щъркела е безопасно. И обратно: това, което за щъркела е опасно, за жабата е безопасно. Ако жабата

бѣше успѣла да примами щъркела да влѣзе въ блатото, и той щѣше да пострада по нѣкакъвъ начинъ. Свѣтътъ, въ който щъркелтъ живѣе, не дава възможностъ на жабата да се развива; нито свѣтътъ на жабата дава възможностъ на щъркела да се развива. Възможноститѣ даватъ условия за развиване на ума, на сърцето и на волята на човѣка. Въ мислитѣ и чувствата на човѣка трѣбва да се внесе разширяване и дълбочина, а на волята трѣбва да се предаде интензивностъ.

Сега, за да познаете, доколко вашитѣ мисли и чувства иматъ широчина и дълбочина, и доколко волята ви е интензивна, направете следния опитъ. Когато нѣкой вашъ познатъ или приятелъ ви каже една обидна дума, вижте, дали можете да я превърнете въ добро и за колко време ще можете да я превърнете. Колкото по-скоро се справите съ тази обидна дума, толкова по-голѣма е широчината и дълбочината на вашия умъ и на вашето сърце. Изкуство е човѣкъ да дойде до положение да превръща обиднитѣ думи въ музика. Който си зададе за целъ да каже нѣкаква обидна дума на приятеля си, трѣбва да бжде внимателенъ, да не каже нѣкоя тежка обидна дума, че да произведе голѣмъ, дълбокъ разрѣзъ. На когото отъ васъ направятъ единъ разрѣзъ, ще следи, за колко време ще премине. Индуситѣ лесно лѣкуватъ ранитѣ си. Тѣ иматъ начинъ, чрезъ който събиратъ праната отъ природата, и съ помощта на мисълта си, тѣ отправятъ тази прана къмъ болното мѣсто, което въ 20 минути най-много оздравява. Следователно, обидата не е нищо друго, освенъ малкъ разрѣзъ, направенъ на ума, на сърцето или на волята на човѣка. Който има въ запасъ отъ праната на природата, достатъчно е да концентрира мисълта си къмъ болното мѣсто, да

го докосне съ ржката си и въ нѣколко минути само да го оздрави. Това значи силна, интензивна воля. Безъ този опитъ, човѣкъ ще се намѣри въ положението на търговецъ, който мисли, че е богатъ, безъ да има пари въ касата си.

И тъй, ще направите опита съзнателно. Като видите, че нѣкоя ваша приятелка е въ отливъ, т. е. неразположена, ще отидете при нея и ще ѝ кажете нѣщо, за да я предизвикате. Тогава тя ще ви каже нѣкоя обидна дума. Следъ това вие ще ѝ благодарите и кажете, че направихте малкъ опитъ съ нея, затова я подразнихте. За да направите опита, ще изберете таково лице, на което разчитате, че може да ви каже нѣкаква обидна дума. После, ще се обърнете къмъ себе си, да видите, за колко време ще можете да се поляризирате. Такива опити могатъ да се даватъ естествено, безъ да ги търсите сами. Когато опититѣ сж естествени, по-добре ще бжде и за самитѣ васъ. Тѣй щото, вие ще си създавате изпити сами, само когато естествено не се нареждатъ. Всички опити, всички изпити, които ви се даватъ въ Школата, представятъ условия за придобиване на енергия. Който успѣва въ опититѣ си, който добре се справя съ изпититѣ си, той черпи енергия. Който не решава добре задачитѣ си, той губи енергия. Ще знаете, че противоречията въ пѣтя на ученика сж необходими за неговото физическо, умствено и духовно развитие. Следователно, противоречията сж несбходимъ законъ въ развитието на ученика.

Когато се говори за законитѣ и силитѣ въ природата, дръжте въ ума си мисълта за Първичния законъ, споредъ който нѣщата сж точно опредѣлени. Въ този законъ има само едно изключение, което сжществува като възможность, като врата къмъ нѣщо ново. Споредъ този законъ, за

Бога, напримѣръ, нѣма нѣщо невъзможно. Той може всичко да изправи, и моментално, и постепенно. Когато е студено вѣнъ, вие сте недоволни; щомъ се стопли, ставате доволни. Когато е тъмно вѣнъ, вие се спѣвате, падате, вследствие на което сте недоволни. Щомъ се разсѣтли, щомъ дойде свѣтлината, вие ставате доволни. Както виждате, студътъ и топлината, тъмнината и свѣтлината сж сили, които или развалятъ, или нареждатъ работитѣ. По сжщия начинъ се смѣнятъ и състоянията въ човѣка. Докато е тъмнина въ съзнанието на хората, тѣ мислятъ, че невъзможно е да постигнатъ своитѣ желанія. Щомъ изгрѣе слънцето въ съзнанието имъ, желаніята имъ ставатъ постижими.

И тѣй, ще изучавате възможноститѣ на сегашния си животъ, да знаете, кои нѣща трѣбва да подобрите, и кои — да улесните. Значи, трѣбва да знаете, какви възможности имате за подобряване, и какви за улесняване. Низшето трѣбва да улеснява, а висшето — да подобрява условията. Овцете улесняватъ човѣка, като му даватъ млѣкото и вълната си; човѣкъ подобрява положението на овцетѣ. Следователно, подобрете положението на ума си, за да ви улесни той; подобрете положението на сърцето си, за да ви улесни то; подобрете положението на волята си, за да стане тя интензивна, силна, могъща и да ви улесни.

Днесъ говорихъ за възможноститѣ въ живота. Злото и доброто сж възможности, които сжществуватъ въ Битието. Неразположението и разположението на духа сж възможности. Скрѣбъта и радостъта сж възможности. Всѣка дисхармонична мисль, всѣко дисхармонично чувство или действие произвеждатъ въ човѣка скрѣбъ. Всичко хармонично произвежда радостъ. Скрѣбъта представя

оранъ на нивата, а радостта — жетва. Когато хората оратъ, земята се радва; когато жънатъ, житото се радва, че е минало презъ редъ страдания и се е освободило.

Т. м.

*

20. Лекция отъ Учителя, държана на
26 юлий, 1922 г. Чамъ-Кория.

ДЕЯТЕЛНОСТЪ НА СЪРЦЕТО.

Т. м.

Четоха се темитѣ върху: „Предназначението на сърцето“.

За следния пжть пишете върху темата: „Значението на човѣшкото око“.

Като писахте върху предназначението на сърцето, спрѣхте ли се да помислите за центъра на вашето сърце? Когато сърцето престава да тупа, физическиятъ животъ спира. Когато сърцето престава да чувствува, сжщо така спира и астралниятъ животъ.

Сега, за цѣла седмица ще ви дамъ следната задача. Всѣка сутринь, преди обѣдъ и преди вечеря ще произнасяте следнитѣ думи: Боже, сътвори въ мене сърце чисто и свето! Следъ произнасяне на тѣзи думи, ще размишлявате върху сърцето петъ минути.

Нѣкои казватъ, че сърцето е храмъ, а други — олтарь Божи. Поетитѣ за какво взиматъ сърцето: за храмъ, или за олтарь? Това показва, че хората даватъ голѣма цена на сърцето. Каква е ролята на сърцето въ организъма? Много проста — да подтиква кръвта да се движи изъ цѣлия организъмъ. Въ това отношение, сърцето играе роля на проводникъ. Сърцето има строго опредѣлена математически голѣмина, споредъ която се опредѣля и неговата служба. Между физическата и духовната служба на сърцето има известно съотношение. Като физически органъ, сърцето е малко, но въ духовно отношение хората му отдаватъ голѣмо значение, вследствие на което то става го-

сподарь и тамъ, дето нѣма право. Това е неправилно положение. Само човѣшкиятъ духъ може да бжде господарь на всичко.

Ще ви задамъ следния въпросъ: сърцето ли чувствува, или духътъ? Какъ обясняватъ съвременнитѣ психолози службата на сърцето въ духовния свѣтъ? — Като нервни прояви, като състояния на нервната система. Когато се говори за психическата служба на сърцето, хората минаватъ — заминаватъ покрай него, като екскурзианти, безъ да се вдълбочаватъ въ неговия вътрешенъ животъ. Много отъ сегашнитѣ екскурзианти, които ходятъ по планинитѣ, бератъ и ядатъ боровинки, безъ да мислятъ, че могатъ да си събиратъ и за зимата. Казватъ: Като дойде зимата, тогава ще мислимъ, отде ще купимъ боровинки. Да, но тогава нѣма да намѣрите. Запасъ е нуженъ за сърцето, както добрата домакиня събира запасъ отъ различни плодове за зимата.

Казано е, че сърцето е храмъ Божи. Обаче, всѣки храмъ се нуждае отъ олтарь. Олтарьтъ е огнището въ храма. И за човѣшкото тѣло е казано, че е храмъ Божи. Огнището на този храмъ е сърцето, въ което постоянно гори огънь. Защо е нуженъ този огънь? На огъня хората се топятъ, готвятъ си, вода си варятъ и т. н. Като имате предъ видъ службата на огъня на огнището, ще опредѣлите, каква е службата на сърцето, като огнище въ Божествения храмъ. Когато вънъ е топло, огънятъ се изгасва, но огнището остава. Значи, лѣтно време хората се топятъ и безъ огънь.

Казахме, че когато физическото сърце престава да тупти, и физическиятъ животъ престава. Когато чувствата, чувствуванията въ човѣка преставатъ, престава и астралниятъ животъ. Щомъ

астралният животъ престава, човѣкъ изпада въ събно състояние, подобно на упояване. Така може да се упои човѣкъ отъ димъ, пушекъ, отъ различни газове. Когато въ дома на нѣкой човѣкъ куминътъ на огнището не тегли добре, кжщата се изпѣлва съ димъ, съ пушекъ, и той трѣбва да отвори прозорцитѣ, да излѣзе вънъ. Невъзможно е човѣкъ да диша пушекъ, димъ. Следователно, всѣко неразположение показва, че въ сърцето на човѣка има димъ, пушекъ. Защо? Защото куминътъ на вашето сърце, на вашето огнище е запушенъ.

Хората казватъ, че всичко се дължи на сърцето, а когато се натъкватъ на тежки вътрешни състояния, търсятъ причината другаде. Влизамъ въ кжщата имъ, виждамъ, че тя е пълна съ димъ. Казвамъ: Очистете куминитѣ си! Или, ако сж развалени, поправете ги. Сжщото може да се каже и за сърцето. Щомъ преживявате тежки вътрешни състояния, казвамъ: Изчистете кумина на сърцето си! Помислете малко върху този въпросъ и си отговорете, кой е куминътъ на сърцето и де се намира той. Вие ще отговорите на този въпросъ, когато започнете да изучавате физическото, астралното, менталното и причинното тѣло на човѣка. Както физическото тѣло има своя физиология и анатомия, сжщо така и астралното, менталното и причинното тѣла иматъ своя физиология и анатомия. Физиологията и анатомията на по-високитѣ тѣла е подобна на тѣзи на физическото тѣло. Обаче, когато човѣкъ прави известни аналогии, тѣ трѣбва да бждатъ вѣрни. Ако аналогитѣ сж вѣрни въ своитѣ съотношения, човѣкъ интуитивно ще почувствува въ себе си вътрешна хармония, вътрешно доволство. Напримѣръ, нѣкой напише едно стихотворение. Прочете го единъ-два пжти, но не му харесва нѣщо. Поправи го малко, пакъ го прочете, остави го да поседи

известно време. Следъ това отново го прочита, намира, че сега е по-добро, харесва го. Това показва, че вътре въ човѣка има нѣкакво чувство, което опредѣля, кои нѣща сж прави, и кои — не.

Въ това отношение, като ученици, вие трѣбва да развивате своята интуиция, съ която разумно да разрешавате, кои положения сж вѣрни, и кои — не. Ако интуицията ви е добре развита, като напишете нѣщо по даденъ въпросъ, както имавте за днесъ да пишете за сърцето, като го прочетете два-три пжти, веднага ще си дадете оценка, вѣрно ли сте написали темата, или не. Ако работата ви е добра, и вие ще бждете доволни, и другитѣ, които слушатъ, сжщо ще бждатъ доволни. Ако вие не сте доволни отъ написаното, по никой начинъ не очаквайте другитѣ да бждатъ доволни. Когато развивахте темата за сърцето, вие трѣбваше да се запитате, здраво ли е вашето сърце, чувствува ли правилно. После, трѣбваше да го разгледате аналитически, отъ колко прегради се състои. Следъ това трѣбваше да минете къмъ астралното, къмъ духовното сърце, да помислите нѣщо за него, и тогава да напишете темата. Това значи право мислене. Съвременнитѣ хора не мислятъ дълбоко. Представете си, че нѣкой ви каже, че сте лошъ човѣкъ. Право ли е това? Ако не мислите дълбоко върху нѣщата, вие ще вземете тѣзи думи за абсолютни и ще се умжчните. Обаче, ако сте слуга нѣкжде, и господарьтъ ви каже да отидете на нивата да копаете, но вие се отказвате да изпълните заповѣдта му, казвамъ: вие сте лошъ човѣкъ по отношение на службата си, но не и по отношение на живота си. Щомъ слугата не отива да оре и да посѣе нивата, той не е изпълнилъ една отъ свeitѣ важни служби.

Питамъ : има ли разлика въ това, дали слугата ще посѣе цѣлата нива, или само едно житно зърно ? Който е готовъ да посѣе едно житно зърно, той ще е готовъ да посѣе и цѣлата нива. Който не може да посѣе едно житно зърно, той не може да посѣе и цѣлата нива. Следователно, когато кажемъ, че нѣкой човѣкъ е лошъ, разбираме, че той е лошъ само за дадения моментъ, но не и за нѣкой миналъ, или бждещъ моментъ. Той е лошъ, докато продължава неговата лоша постѣпка. Следниятъ моментъ, когато се занимава съ нѣкаква добра, благородна мисль, или постѣпка, той е добъръ човѣкъ. Тѣй щото, когато говоримъ за добро или зло, въ окултенъ смисль, разбираме само опредѣленъ моментъ, който може да продължава нѣколко минути, нѣколко часа или години, но следъ това той се смѣня. Човѣкъ не може да бжде презъ цѣлия си животъ само лошъ, или само добъръ. Вълкътъ, който минава за жестокъ, понѣкога проявява известно благородство. Като влѣзе въ нѣкое стадо, той побутва тази-онази овца съ муцуната си и ги отминава—никаква пакостъ не имъ причинява. Въ такива случаи овчаритѣ казватъ, че нѣщо особено е станало съ този вълкъ, устата му нѣкакъ се е затворила, че не могълъ да нападне нито една овца. Не, благородство е проявилъ този вълкъ. Като побутне нѣкоя овца, той си помисли нѣщо и казва : Хайде, отъ мене да заmine ! Когато вълкъ влѣзе въ нѣкое стадо, той постѣпка по три различни нѣчина : или дави овцетѣ, или само дращи съ ноктитѣ си, наплаши ги и бѣга, или ги побута малко и не ги дави, излиза си вънъ, безъ да имъ е причинилъ нѣкаква пакостъ.

Сжщото нѣщо може да се каже и за човѣка. Когато човѣкъ проявява лошото въ себе си, той или дави хората, или само дращи съ ноктитѣ си

и ги наплашва, или само ги побутва, раздвижва и бѣга вѣнъ. Следователно, когато казвате, че нѣкой човѣкъ е лошъ, трѣбва точно да се знае, за кой отъ тѣзи три момента се говори. Затова, именно, злото и доброто сж относителни величини. Относителнитѣ нѣща се опредѣлятъ отъ времето, презъ което тѣхната енергия и деятелность се смѣнятъ. Когато казватъ за нѣкого, че не може да прави зло, това е защото правенето на злото се опредѣля астрологически отъ влиянието на известни планети върху човѣка. На обикновенъ езикъ казано, това значи: има условия, при които човѣкъ може да върши зло. Щомъ излѣзе отъ тѣзи условия, вратата за правене на зло предъ него се затваря. Като се намѣри предъ затворената врата, тази енергия започва да удря, да блѣска върху нея, но като не ѝ се отвори, тя измѣня своята посока, и този човѣкъ започва да се проявява въ добро. Сжщиятъ законъ се отнася и за доброто. Следователно, човѣкъ нѣма всѣкога условия за вършене на добро, нито пъкъ има всѣкога условия за вършене на зло.

Когато развивате темата за омото, мислете добре върху благата, които придобивате чрезъ омото. Мислете върху благата, които придобивате чрезъ омото, както и върху тия, които придобивате чрезъ сърцето. Правете научни наблюдения върху себе си, да различавате състоянията, които преживявате, а сжщо така и отраженията на тия състояния върху васъ. Напримѣръ, бройте, колко пжти бие сърцето ви, когато сте въ добро разположение на духа; после, бройте, колко пжти бие сърцето ви при голѣма радостъ и при голѣма скръбъ. Интересно е да видите, какъ пулсътъ варира при различнитѣ състояния, които минавате. По този начинъ ще извадите редъ математически данни, съ

които ще можете да работите. После, следете ритъма на сърцето си, дали е равномерен, или не, дали е дълъг, или къс. По ритъма на сърцето ще определяте състоянията си. Само така вие ще се доберете до конкретни данни, които ще можете да приложите във живота си. Иначе, вие само ще събирате богатства, ще ги туряте във банки, ще ги броите, без да знаете, какъ се придобиватъ тѣзи богатства. Не, станете ли банкери, ще копаете, ще орете, ще сѣете на нивата, да научите, какъ се събира богатството. Който не е събиралъ това богатство съ трудъ, съ усилия, той може само да се хвали съ него, че има на разположение еди-колко си хиляди лева, но това богатство е опасно.

За васъ, като окултни ученици, на които се даватъ много знания, има опасностъ отъ пресищане, отъ разсѣиване. Когато се преподаватъ много предмети, вниманието на ученика може да се отвлѣче, вследствие на което много нѣща нѣма да чуе, да разбере или да възприеме. Външно ще чува, но вътрешно нѣма да възприема. При това положение, колкото и да се говори на човѣка, той нѣма да разбира. Той ще мяза на младъ момъкъ, който е опредѣлилъ да се сретне съ своята възлюбена и мисли само за предстоящата срѣща. Каквото и да му се говори, той все за срѣщата ще мисли. Въ сжщото положение се намира и гладниятъ. Вие му говорите това—онова, той все за ядене мисли. Значи, когато съзнанието на човѣка е заето съ нѣкаква мисълъ, той нѣма да разбере много нѣща и ще ги пропусне. Понѣкога и вашето съзнание е заето съ нѣколко странични въпроси, които прѣчатъ да схващате нѣщата правилно. Четете нѣкой поетъ, възхищавате се, чудите се, какво е искалъ да каже въ това стихотворение. — Какво искалъ

да каже? Преживял нѣкакви разочарования, които маскирал малко, а вие мислите, че голѣма дълбочина се крие въ мисълта му. Другъ пътъ се въодушевилъ отъ нѣщо, очаровалъ се, вие се чудите на неговата мисълъ. — Очарованието си излѣлъ—нищо повече. Това сж странични мисли, които нѣматъ нищо общо съ главния предметъ. Когато описва своитѣ разочарования, поетътъ минава нѣкакви болезнени състояния. Когато описва своите очарования, той е оздравѣлъ, получилъ е нѣколко хиляди лева помощъ и отишълъ въ странство да се разходи. Истински поетъ е онзи, който вижда нѣщата отъ Божествено гледище и ги прилага въ животъ си. Истинскиятъ поетъ описва нѣщата въ тѣхната реалностъ, безъ да се ржководи отъ лични настроения. Сжщото се отнася до музиката и до изкуството.

Сега и отъ васъ искамъ, когато размишлявате върху нѣщо, нито вие да очаквате, нито отъ васъ да очакватъ нѣщо. Когато и азъ се въздържама да ви говоря конкретно, причината затова е, че досега не съмъ срещналъ хора, на които съзнанието да е чисто, като слънцето, безъ никакво петно. Само хора съ чисто съзнание могатъ да възприематъ нѣщата тѣй, както сж поставени въ Божествения свѣтъ, или както сж въ разумната природа.

Следователно, като ученици на окултна школа, вие трѣбва така да изчистите съзнанието си, че всичко, каквото приемете, да се отпечата. Всички телефонни съобщения съ външния свѣтъ трѣбва да затворите и да кажете: Ние приемаме само отвѣтре, а не отвънъ. А сега, като влѣзете въ класъ, вие се занимавате само съ звънци: отукъ дрънъ, оттамъ дрънъ, ставате, ходите, връщате се, и предметътъ, който ви се предава, оста-

ва неразбранъ. Какъ ще разберете предмета, като се занимавате само съ звънци?

Първата задача на окултния ученикъ е да се научи да затваря телефоннитѣ станции. Щомъ нѣкой дрънне на една отъ вашитѣ станции, ще кажете: Извинете, жицитѣ ми сж прекжснати.—Какъ? Защо? — Прекжснаха се отъ окултната наука, съ която сега се занимавамъ въ Школата. Щомъ свърша урока си, пакъ мога да приемамъ и предавамъ съобщения отъ външния свѣтъ. Докато съмъ въ класъ, нѣма да ме безпокоите, ще чакате да свърша урока си. Щомъ свърша, тогава ще ми кажете, каквото трѣбва. До това време ще чакате вънъ.

*

21. Лекция отъ Учителя, държана на
2 августъ, 1922 г. София.